

BUENOS AIRES
JANUAR
LETO 66

duhovno
življenje

1
+++
1999

1. Žene na duhovnih vajah (72) v San Miguelu.
 2. Iste med sv. mašo v kapeli Doma duhovnih vaj.
 3. Možje, ki so se udeležili duhovnih vaj (34) v San Miguelu.
 4. Duhovna obnova za može (54) v Slovenski hiši.
 5. Duhovna obnova za žene (112) prav tam.
 6. Srečanje z mlajšimi zakonskimi pari (23) v Slomškovem domu.
 7. Celodnevno srečanje z mladino (83) na Naši domačiji.
- Duhovne vaje, obnove in srečanja je vodil župnik VINKO KOBAL s Primorske.

Smo v letu Boga Očeta

MARKO KREMŽAR

Vsako leto je enkratno, to-le, ki ga pričenjamo, pa je neponovljivo še v posebni meri. Čeprav še ni zadnje leto tisočletja, ki se bo končalo 31. decembra leta 2000, pa je zadnje, ki ga zapišemo z enojko na mestu tisočic, za naslednjih osem tisoč let pa tudi zadnje, ki se pričinja s številko ena. Navajeni smo, da se nam letnice spreminjajo na repu, to je pri zadnji številki, ob koncu tega leta pa se bo spremenilo nekaj tudi pri glavi letnice, ki zaznamuje kroženje zemlje, od trenutka ko se je izpolnila polnost časov. To je bilo, ko je druga božja Oseba bila rojena iz žene in je prišel na svet v Betlehemu, v Judeji, Jezus, Odrešenik. (Prim. Gal 4,4)

Kristjani vemo, da pisanje letnic ni le tradicija „našega štetja“, kot pravijo in pišejo zdaj rojaki v Sloveniji. To štetje let je neločljivo povezano z najpomembnejšim dogodkom svetovne zgodovine, pa z božjim stvariteljskim in odrešenjskim načrtom. Bližamo se in pomembnemu rojstnemu dnevu učlovečenega Boga. Bližamo se dvatisoči obletnici trenutka, odkar imamo ljudje pravico klicati Boga Stvarnika 'Abba', to je, 'Očka'. (Prim. Gal 4,6-7)

Veselje rojstnega dne

Kot vsak rojstni dan bo tudi ta namenjen praznovanju. Toliko bolj, ker gre za izredno obletnico, za jubilej. Na to nas je opomnil že pred petimi leti sveti oče Janez Pavel II. v okrožnici „Tertio millennio adveniente“ (TMA 14.11.1994) - „V zarji tretjega tisočletja“. Da bi jubilej lažje dostojno slavili, naj bi se nanj pripravili podobno, kakor se pripravljamo na praznovanje rojstnih dni v družini. Podobno, a ne enako. Ker so darila, v tem primeru, mogoča le v obliki dobrih del in čistih src, pričakuje Cerkev od vernikov, da se na jubilejno leto temu primerno pripravimo.

Priprava zadeva vse božje otroke, a v posebni meri nas kristjane, ki smo božje sporočilo prejeli v polni meri in ga skušamo upoševati. Pripravljali naj bi se z molitvijo pa s kesanjem in s pokoro, da bi bili vredni milosti, katero Cerkev želi in upa posredovati človeštvu v letu veselega Jubileja. Cerkev nam daje pri tem zgled in

pričakuje, da bomo temu zgledu sledili v našem osebnem pa tudi v družbenem življenju.

Sveti oče opozarja, da je „Jubilej vedno priložnost za izredno milost, da je dan, ki ga blagoslovi Gospod“. To naj bo čas čistega veselja, ki temelji „na odpuščanju grehov“, veselja „nad spreobrnjenjem“. Prav je, da spominjamo sebe in druge, da je „spreobrnjenje predpogoj za spravo z Bogom tako posameznikov kakor skupnosti.“ (TMA 32,2) Iz notranjega miru spreobrnjenih src se rojeva tudi v družbi zdrava zunanja radost svobodnih ljudi. Trdno smemo upati, da se bo po tej poti vrnilo veselje tudi med tiste rojake, ki ga danes brezupno iščejo s pomočjo hrušča, alkohola in drog.

Jubilej leta 2000 pa naj bi bil tudi „velika molitev čiščenja in zahvale, posebno za dar Učlovečenja božjega Sina in za Odrešenje, ki ga je ta izpolnil.“ V tem času se bomo kristjani zahvalili tudi za „dar Cerkve, ki jo je ustanovil Kristus, kot... znak tesne povezave z Bogom in povezanosti vseh ljudi“. Zahvala bo zajela prav tako nepregledne „sadove svetosti, ki so dozoreli v življenju premnogih mož in žena, kateri so v vsaki generaciji in v vsakem obdobju zgodovine brez pridržkov sprejeli dar Odrešenja“. (TMA 32,1)

Naši sveti bratje

Ker vemo, da je nasvet svetega očeta namenjen vsakemu človeku in vsaki verski skupnosti na svoj način, je prav, da se ob tej priložnosti še posebej spomnimo tudi svojih slovenskih svetnikov.

Prva med njimi je sveta Ema (Hema), slovenska kneginja, v oddaljenem enajstem stoletju, ki je dosegla priznanje blaženosti 21. novembra 1287, čast svetništva pa 4. januarja 1938. (Za njeno kanonizacijo se je potegoval v petnajstem stoletju že prvi ljubljanski škof Žiga Lamberg, v začetku sedemnajstega pa njegov naslednik škof Tomaž Hren. Po prvi svetovni vojni je bil na skupno pobudo slovenskih in avstrijskih škofov kanonizacijski proces dokončan). Vredno omembe je, da je prva slovenska svetnica, katere god praznujemo 27. junija, žena in mati.

Vernikom, prepričanim v svetost mnogih nepoznanih, globoko vernih slovenskih mater, katere so že v božji slavi, bi bil god svete Eme lahko tudi dan spomina na močne žene, ki so bile v našem ljudstvu skozi stoletja ponižne, a trdne nosilke vere.

Njej sledi, po dolgih stoletjih, na poti k časti oltarja, naš priljubljeni svetniški škof Anton Martin Slomšek, ki bo prejel to priznanje prav letos. A s tem ni izčrpan zaklad slovenskih priprošnjikov v nebesih. Trdno smemo biti prepričani, da je ob poznanih svetniških kandidatih našega rodu v božji slavi množica slovenskih duhovnikov, redovnikov, misijonarjev in preprostih ljudi, iz zadnjih desetletij pa vrsta mučencev, pričevalcev resnice in vere pa tudi spoznavalcev, ki so prestali nelahka leta bivanja na zemlji v zvestobi in ljubezni do svojega Odrešenika ter v upanju na pomoč Njegove svete matere Marije.

Prav na neznane svetnike, ki so preživljali leta kot zakonski možje in žene, neopaženi v svojem zglednem življenju in največkrat neopaženi tudi po smrti, opozarja v omenjenem dokumentu papež, ki je „prepričan, o obilnih sadovih svetosti med zakonci“, ki naj bodo prepoznani in na ta način dani za zgled drugim zakon-

cem pri izpolnjevanju njihovega zahtevnega poklica. (Prim. TMA 37,3) Njegova želja in naša naloga je, da postanejo vsaj nekateri od teh laičnih svetnikov, ki so dozoreli v božjo čast tudi med slovenskim narodom, zanamcem prepoznaven zgled.

Tisočletja v luči jubileja

Ko govori sv. oče o pripravi na jubilejno leto 2000, spomni, da traja priprava na vsak dogodek v Cerkvi od pričetka, od kar Cerkev obstaja. Dogodki so povezani kot členi na verigi, ki vodijo od Začetka, korak za korakom po Poti. Popotniki smo, vsak zase, pa tudi vsi skupaj, družina ob družini, rod za rodov v nevidnem bratstvu in sestrinstvu božjega ljudstva. Nihče ne hodi sam, vendar vsak hodi samostojno, stopa hkrati vzajemno in odgovorno, samozavestno in skromno v zavesti svojih slabosti, potreben človeške in božje pomoči, kot oseba.

Prvo tisočletje krščanstva se je pričelo v znamenju mučeništva. Tristo let so kristjane krvavo preganjali in kri mučencev je utrdila temelj Cerkvi, ki je iz tega zaklada črpala moč in enotnost do konca tisočletja. Drugo tisočletje pa se je pričelo drugače. Boji, vojne, osvajanja so pozunanili kristjane. Zato so to tisočletje zaznamovali v Cerkvi razkoli, odpadki, herezije, zlorabe, pohujšanje, in svet še nove vojne in globalna nasilja. Tisočletje se končuje v znamenju mučeništva, kot ga Cerkev ni doživljala od prvih tristo let obstoja. (Prim. TMA 37,1)

Cerkev se je ob koncu tisočletja pokorila in iskreno očistila. Morje mučeniške krvi je bilo prelito po vsem svetu. Tudi slovensko zemljo je prepojila. Prav to trpljenje, ki spominja na čas prve Cerkve, nam daje upravičeno upanje na novo dobo miru in rasti. Odtod ponovno priporočilo svetega očeta, naj „krajevne cerkve“ zberejo podatke vsaj o mučencih zadnjih desetletij, „da se ohrani spomin nanje, ki so pretrpeli mučeništvo.“ (TMA 37,2) Gre za ohranitev spomina, ki ima v katoliškem občestvu, ob vsej veličini osebne žrtve, ekumensko značilnost in pomen. Vemo, da ni stoletja, ne leta, ne dneva brez trpljenja v Kristusovem mističnem telesu. Vemo, da ne smemo pričakovati raja na zemlji, a smemo upati, da bo kri mučencev ob zaključku nasilnega drugega tisočletja rodovitna v prihodnjem.

NAMENI APOSTOLATA MOLITVE ZA JANUAR

Splošni: *Da bi se v tem letu, ki je posvečeno Bogu Očetu, verniki naučili z velikim zaupanjem odpirati svoja srca Bogu, tako kot otroci zaupajo svojemu očetu in materi.*

Misijonski: *Da bi se moške in žene po vsem svetu odprli veri v Boga Očeta in postali bolj složni.*

Slovenski: *Da bi vsi verni imeli veliko zaupanje v Boga Očeta.*

Priprava v našem stoletju

Poleg velike zgodovinske priprave, ki se zdi, kot zgodovinski veletok, le malo odvisna od naše posamične volje, pa nas papež opozarja še na drugo pripravo, ki se je dogajala v Cerkvi po delu velikih papežev zadnjih sto let.

Po njegovih besedah se je ta priprava na veliki Jubilej pričela s svetniškim papežem Pijom X., ki si je vzel za delovni program 'vse preroditi v Kristusu'. Njegov naslednik, Benedikt XV., ki je vodil Cerkev v času tragedije prve svetovne vojne, je bil prvi med papeži, ki se je znašel v težkem položaju nove dobe, v kateri problemi svetovnih razsežnosti terjajo svetovne rešitve. S svojega učiteljskega mesta je moral braniti vrednoti miru in pravice.

Papeža Pija XI. je zadela naloga postaviti se po robu totalitarizmu, ki so ogrožali življenja in svobodo oseb v Nemčiji, Rusiji, Italiji, Španiji, še prej pa tudi v Mehiki. Sledil mu je Pij XII., ki je najprej nastopil v obrambi človeškega dostojanstva, ki je bilo teptano med drugo svetovno vojno, potem pa je nakazal smernice novi svetovni ureditvi, ki je rasla na ruševinah propadlih družbenih sistemov. Vsi papeži tega stoletja pa so gradili na temeljih, ki jih je postavil pred njimi sveti oče Leon XIII., kateri je pričel razvijati katoliški družbeni nauk, z namenom, da najdeta delo in kapital pot do sodelovanja v pravičnosti in miru. (Prim. TMA 22)

Gotovo je bil v tej srednjeročni pripravi in v velikem načrtu za poglobitev svetosti vsega vernega občestva najpomembnejši dogodek drugi vatikanski koncil, ki je bil od vsega začetka že usmerjen v novo tisočletje. Tudi papeška potovanja, katera je pričel leta 1962 Janez XXIII. z roman-

jem v Loreto in Asissi, nadaljeval pa s prvimi obiski drugih celin Pavel VI., so dobila poln razmah z univerzalnim misijonstvom Janeza Pavla II. in postala del katoliške priprave na jubilejno leto.

Najbolj neposredno pa so nas pripravljala na Jubilej ob koncu tisočletja razna 'sveta leta', ki so se vrstila v zadnji četrtini stoletja. Pavel VI. je razglasil 1975 kot Sveto leto, sledilo mu je čez osem let (1983) Leto odrešenja in kmalu nato Marijino leto (1986/7), ki je skupaj z okrožnico o Odrešenikovi materi, po papeževih besedah, „opozorilo na nauk koncila o prisotnosti Matere božje v skrivnosti Kristusa v Cerkvi.“

Marijansko leto je bilo praznovano v pričakovanju Jubileja in je zaznamovalo Cerkev in svet. Komaj leto dni po njem so se pričeli hitro odvijati dogodki, ki so privedli „do mirnega razpleta“ mrzle vojne, katera je grozila človeštvu vso drugo polovico stoletja. (Prim. TMA 26,27) Po sledovih Marijinega leta je sledilo Leto družine, tesno povezano s skrivnostjo Učlovečenja in po njem z zgodovino Človeštva. Bilo je opomin družinam na dolžnost, da postane vsaka na svoj način zavzeta prisotna v pripravah na Veliki jubilej (Prim. TMA 28) in po njem na novo evangelizacijo človeštva.

Leta bližnje priprave

Na temeljih vseh omenjenih in neomenjenih dogodkov, daljne in srednje priprave, smo se znašli pred zadnjim letom bližnje, neposredne priprave na jubilejno leto. Bližnja priprava se je pričela leta 1997, ko se je večini zdel konec tisočletja in dvatisočletni jubilej krščanstva morda še daleč. Bilo je posvečeno razmišljanju in poglobljanju resnic o Jezusu Kristusu, učlovečenju božji Besedi. (TMA 40)

Sledilo mu je leto Svetega Duha. Lani, komaj pred nekaj meseci, nam je Cerkev priporočala, naj se poglobljamo v skrivnostno realnost tretje božje osebe, nosilca Upanja in Edinosti, ki je neločljivo povezana od vseh vekov z resničnostjo Očeta in Sina pa tudi z dejanji stvarjenja, učlovečenja, odrešenja, posvečevanja in poveličanja. (Prim. TMA 42-47)

Stopamo v leto Boga Očeta. Po papeževih besedah je „leto 1999, tretje in končno leto priprave,“ usmerjeno „k širjenju obzorja vernikov, da bodo videli vse stvari iz Kristusove

Svetovni, slovenski, krščanski čas

ALOJZ REBULA

Novoletni obrat navaja človeka k razmišljanju o skrivnosti, v katero je potopljen on sam, svet, veselje: o skrivnosti časa.

To je s finga, v katero so se zagledali naprodornejši človeški duhovi, od Avgušlina do Heideggerja.

Skrivnost časa...

Svetovnega, slovenskega, krščanskega.

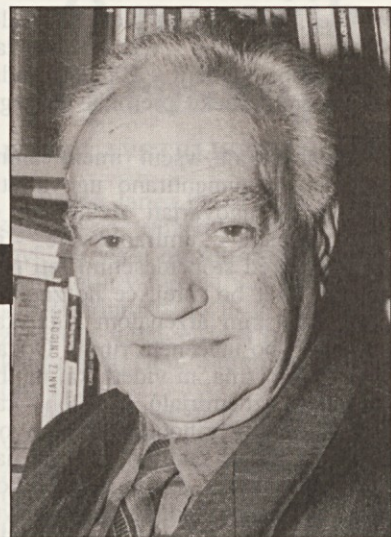
Svetovni čas: kaj bo z njim? Ali gre svet res k svojemu koncu, kakor nam že sto let - ob stalnem odlaganju terminov - napovedujejo Jehove priče? Bo do tega konca prišlo že pred letom 2000? Ali v noči 31. decembra 1999, v skladu z napovedjo o „mille et non plus mille“ - tisoč in ne več tisoč?

Ne, nič posebnega ne bo, tisto zadnjo noč 1. 1999. Ljudje, ki se bodo iznoreli v njej, se bodo 1. januarja 2000 skrokani vračali domov v verjetno meglenu, vlažnem, dolgočasnem, pač januarsko pustem jutru. In 2. januarja 2000 se bo novo tisočletje že razdišalo, vse bo spet znano in staro, nespremenljivi vonj trpkega človekovega bivanja. In novo tisočletje bo vzdihnilo s pes-

ske preteklosti oblikuje sinoda nadaljnjo vizijo skupnosti. Ob vstopu v tretje tisočletje naj bi s pomočjo Svetega Duha ponovno dopolnili podobo naše katoliške in apostolske Cerkve na romanju skozi čas. Našli naj bi novih nagibov in moči, da bomo v njej delovali, verniki, vsak na svoj način v službi Življenja in večne Resnice v dobro vseh bližnjih, povezani med seboj in s svojimi duhovniki, zbrani ob dosedanjih in novih škofih okrog nadpastirja, v občestvu s Kristusovim namestnikom in z vsem božjim ljudstvom, pod varstvom nebeške Kraljice Slovencev.

Leto Stvarnika nebes in zemlje

V letu Boga Očeta naj bi povzemali vse, kar smo slišali in doživeli v

nikom Jeseninom: „Živeti, nič novega!“

Vendar pa koncu ta naš ljubi svet le ne bo ušel. „Memento mori“ nepreklicno velja tudi zanj, ne samo po biblijskih, ampak tudi po znanstvenih napovedih. In morda ta konec tudi ni tako daleč.

Če bi človek hotel razbrati nekaj znamenj domnevnega bližnjega konca, bi jih zlahka našel. Na primer: prenaseľjenost planeta, ekološki samomor, izčrpanost energetskih virov. Kristjanu pa bi dalo posebej misliti neko drugo znamenje, izredno napovedano v Svetem pismu. Ne toliko prihod Antikrista, saj je v tem stoletju Antikristov bilo že nekaj, tudi na Slovenskem, ampak velika *apostasija*, kakor se glasi grški izraz, velik odpad od vere. Če na pri-

daljnih in bližnjih časih velike priprave na tisočletni Jubilej krščanstva.

Ob Stvarniku, iz katerega izhaja vsa bit in h kateremu vodi vse, kar je, naj bi se pričelo in končalo vsako razmišljanje. Vendar ob zavesti naše grešne majhnosti in božje, svete in nedoumljive neizmernosti, prevzema človeka upravičena tesnoba, ki se ob misli na neskončno moč in pravičnost lahko spremeni v strah.

A Kristusov poziv, ki ga tako rad ponavlja njegov sedanji namestnik na zemlji, papež Janez Pavel II.: „Ne bojte se!“ odganja z božansko suverenostjo vsak strah in tesnobo. Pomeni zmago tudi nad svetim in upravičnim strahom. Upanje in zaupanje se porajata iz misli, da lahko velikega in večnega Boga, po njegovi dobroti in milosti, z zaupanjem kličemo: Oče.

perspektive: iz perspektive „Očeta, ki je v nebesih (Mt 5,45), ki je Gospoda poslal in h kateremu se je ta vrnil. (Jn 16,28) Kajti „vse kristjanovo življenje je kakor veliko romanje v očetovo hišo, katerega brezpogojno ljubezen do vsakega človeškega bitja, in še posebej do 'izgubljenega sina' (Lk 15,11-32) na novo odkrivamo z vsakim dnem. To romanje se dogaja v srcu vsake osebe, se širi po občestvu vernih in obsega nato vse človeštvo.“ (TMA 49)

Sinoda slovenske Cerkve

Za Slovence bo zadnje leto priprave na jubilej pomembno tudi zato, ker se bo v njem pričela reorganizacija naših škofij, predvsem pa, ker bo v njem zaživela sinoda katoliške Cerkve na Slovenskem. Sinoda, sodobni sklic vernikov k premisleku in k delu, ima med nami močne korenine v tradiciji velikih Katoliških shodov zadnjih stotih let; je izziv in naloga vseh udov Cerkve, brez izjeme.

Ce naj bi Jubilej, po papeževih besedah „potrdil današnje kristjane v veri v Boga, ki se je razodel v Kristusu, krepil njihovo upanje, ki se izraža v pričakovanju večnega življenja, in v ponovno prižgal njihovo ljubezen v dejavni službi svojih bratov in sestra“ (TMA 31,2), kako naj bi lepše povdārili svojo voljo sodelovati pri tem veličastnem dogodku, kot da v okviru gibanja za sinodo izrazimo in dokažemo, da hočemo živeti v edinosti in resnici?

Sinoda, ki naj odkriva načine in pota nove evangelizacije med nami, naj nas najde poglobljene in odprte, različne v naši neponovljivi osebnosti pa združene na poti k Očetu. Bratska vzajemnost naj se kaže tako, da se ob pestrosti značajev in talentov potrudimo velikodušno in spoštljivo pomagati drug drugemu, v zavesti lastnih slabosti, pa tudi obljube, da je božja pomoč prisotna, kjer smo zbrani v Njegovem imenu.

Odločitev za življenje, veliki izziv sinode, nas je izkaže v spoštovanju človekove osebe, njene prirodne časti in svobode, pa tudi v spoštovanju celotnega stvarstva. Pestra življenjskost, velikodušna spravljalnost, dobrohotna strpnost med ljudmi, pa odločna nestrpnost do kletev, laži in zmot, naj bodo med nami spoznavni znak spreobrnjenja. Gre za osebne odločitve, ki bodo po zgledu in molitvi vernih zajele voljo vsega naroda.

Na izkušnjah slovenske kršćan-

mer bereš, da je v enem letu izstopilo iz Cerkve v Nemčiji - v presiti in zdaj tudi združeni Nemčiji - 200.000 ljudi, se res spomniš neke prerokbe svetega Pavla...

Vendar se da vsem imenovanim znamenjem argumentirano ugovarjati, kakor se da ugovarjati zadnjemu: o takšnem odpadu - „umiranju vere“ - je govoril že pred stopetdesetimi leti naš Slomšek. Svet bo torej, če ne znori s svojim atomskim arzenalom Kitajska, lezel naprej po utečenem ritmu. Odkar ni več komunizma, ni videti, kaj naj bi ga usodnejše vznemirjalo. In sploh - kaj naj bi še delalo prihodnost zanimivo? Elektroniki se ne čudimo več, pa naj dela še take čudeže. Astronavtika nikogar več ne zanima, tudi če se astronomi prekopicujejo po vesoljskih prazninah. Filozofija nima več kaj iz svojega Niča in literatura prodaja konfekcijski veter. Nikakršen smisel nam ni več potreben. Svet se lahko mirno zvali v tople, zatohle, po kurniku dišeče pernice postmoderne.

Kaj pa s slovenskim časom?

Ena sama nesreča, kaos, brezizhodnost, če hočemo poslušati določen krockarski zborček v slovenskem medijskem orkestru, zborček, sestavljen v glavnem iz zagrenjenih prenoviteljev in izvotlenih filozofov. Pa bo tudi v dolinah pod Triglavom šlo bolj ali manj po starem. Slovenije ne bo ogrožala ne Nemčija ne Hrvaška ne angleščina ne verouk v šolah. Zares jo bo ogrožala moralna erozija, upadanje morale, poslovne in osebne. Ogrožal jo bo cinizem. Ogrožalo jo bo pomanjkanje vere v vrednoto.

Kaj bo s krščanskim časom v njegovem dvojnem teku, vidnem in nevidnem?

Vidni zunanji krščanski čas, ki ga nosi cerkvena struktura, se bo verjetno še kolikor toliko uspešno upiral rastočemu navalu modernega poganstva, ki prepravlja tudi Slovenijo. Upiral se bo s cerkvenim življenjem, s krščanskim delovanjem, s krščanskim tiskom. Vendar pa kristjan ve, da pod tem vidnim krščanskim časom teče še neki drug čas, neviden, podzemski, mogočen, odrešenjski, Božji. Čas, ki pomeni tudi neko nenehno navzočnost Njega, ki je rekel: „Jaz sem z vami vse dni do konca sveta.“ Zato postavlja vse svoje upe predvsem Vanj. In on, ki ima preštete vse njegove lase, ima preštete tudi vse njegove sekunde. Zato kristjan gre v prihodnost z upanje. Po Péguyju ve, da je upati morda težje kot verjeti in

BOŽIČNI PRAZNIKI v januarju

Novo leto - praznik Marije, svete božje Matere

Prvega januarja, na osmino božiča, je praznik svete božje Matere Marije, ko se tudi spominjamo, da so Detetu dali ime Jezus. Ves Marijin pomen in vsa njena veličina je v njeni zvezi s Kristusom, v njenem božjem materinstvu. Po Mariji se je izvršila čudovita „zamenjava“. Božji Sin je postal človek, da bi mi postali božji otroci.

Marija je najtesneje povezana s skrivnostjo božjega učlovečenja in našega odrešenja. Iz nje si je božji Sin privzel človeško naravo, da bi s skrivnostmi svojega življenja na zemlji osvobodil človeka od greha. Marija

ljubiti. In zato bo Gospodarja časov prosil tudi, naj mu ne odreka daru upanja.

V tem upanju bo vedel, da je vsaka njegova minuta, pa naj dela karkoli - in predvsem trpeča minuta - blagoslovljena s Smislom.

je Jezusova mati ne samo zato, ker mu je dala meso in kri, temveč tudi zato, ker je proniknila v njegovo skrivnost in je z njo kar najtesneje sodelovala. Kot Gospodova dekla je sama sebe popolnoma posvetila osebi in delu svojega Sina in se s tem pod njim in z njim postavila v službo odrešenja. Zaradi tega nam je Marija postala mati v redu milosti. Zato se tudi bogoslužje praznika obrača k Mariji, deviški Materi, ki je nevsiljivo navzoča povsod, kjer je njen božji Sin.

Na začetku novega leta nas Cerkev priporoča varstvu nje, ki je dala začetnika življenja. Jezusa Kristusa. V svoji materinski ljubezni se vedno zavzema za brate in sestre svojega Sina, ki še potujemo in smo v nevarnostih in stiskah, dokler ne bomo prišli v blaženo domovino.

Dan miru

Prvi dan v letu je Cerkev posvetila tudi miru, prvi in najvišji družbeni dobrini, ki omogoča vsako drugo dobro v človekovem življenju. Vabi nas, naj o miru razmišljamo, ga vzljubimo, zanj molimo in delamo. Mir je sad pravih molitv, urejenih odnosov z Bogom in sočlovekom. Papež določi vsako leto geslo za obhajanje dneva miru. Za 32. dan miru, 1. januarja 1999, je določil naslednje geslo: **V spoštovanju človekovih pravic je skrivnost resničnega miru!**

Gospodovo razglasenje ali sveti Trije kralji

To je tretji božični praznik, pred njim pa tretji sveti večer, zato v mraku spet pokadimo in pošokropimo domove. Tokrat napišemo s kredo na vrata letnico in prve črke imena kraljev. Tudi pri jaslicah postavimo kralje.

Epifanija je grška beseda in pomeni prikazanje, razodetje, razglasenje. V Svetem pismu pomeni ta izraz božji nagovor človeka, ki zahteva s strani ljudi odgovor in odločitev. Praznik

O perečih vprašanjih

PAPEŽ AVSTRIJSKIM ŠKOFOM

Papež Janez Pavel II. je avstrijske šofe, ki so „obiskali grobove apostolov“, ob vseh burnih dogajanjih v zadnjih letih v Cerkvi v Avstriji povabil k tisti edinosti, ki jo je Kristus želel za svoje učence: „da bodo vsi eno, kakor si ti, Oče, v meni in jaz v tebi“ (Jn 17,21).

Janez Pavel II. je odkrito spregovoril o perečih vprašanjih v Cerkvi v Avstriji; najprej o dialogu v Cerkvi. Glede tega je ponovil, kar je že povedal pri tretjem apostolskem obisku v tej državi junija letos: da gre za pravi „odrešenjski dialog, ki se mora odvijati v občestvu s Cerkvijo“. Nanjo, na njeno naravo in poslanstvo je treba gledati z očmi drugega vatikanskega vesoljnega cerkvenega zbora kot na razodeto božjo skrivnost. „Posodobitev“ Cerkve, kot naroča koncil, nima nič skupnega s prilagoditvijo trenutnim modnim željam in tudi ne z nainvnim poduhovljanjem Cerkve, ki zamagljuje neizrekljivo skrivnost. Danes je treba pospešiti prenovu duhovne razsežnosti Cerkve, pri tem pa cerkvene strukture samodejno stopajo v ozadje.

Papež je resno zaskrbljen zaradi vedno manjšega obiska Avstrijcev pri maši in vedno večjega upadanja duhovnih poklicev. Glede slednjih je spodbudil laike, naj gojijo „dobrohoten in spoštljiv dialog s svojimi pastirji“ in naj v njih ne vidijo „zastarele“ cerkvene ustanove.

Opozoril je tudi na napačno razumevanje pojma Cerkev pri številnih ljudeh, ki se ne sklada niti s svetopisemskimi dejstvi niti z apostolskim izročilom. Nekateri razumejo sveto-

Gospodovega razglasenja 6. januarja nas spominja na dejstvo, da se je Bog modrim in po njih vsemu svetu razodel v človeški podobi. Vsi ljudje naj bi prišli k božji luči in spoznanju resnice. Oznanilo tega praznika je: Bog je za vse ljudi in za vse čase nepogrešljivi in nenadomestljivi odrešenik.

V Sloveniji in v deželah, kjer so vero prejeli iz Rima, se ta dan v ljudskem govoru imenuje praznik svetih Treh kraljev. Izraz trije kralji nam daje bolj nazorno in živo predstavo o daljnih čistilcih iz poganskih krajev, ki so prišli počastiti novorojenega Boga človeka. Evangelist Matej imenuje te popotne može modre ali mage. Njihova domovina je bila na mage. Vzhodu (Perzija, Babilonija). Da so bili trije kralji, so sklepali po trojnem daru, ki ga imenuje Matej: zlato, kadilo in mira. Legenda iz 7. stoletja nam pove tudi njihova imena: Melhior, Baltazar in Gašper.

Jezusov krst

Za božičem in Gospodovim razglasenjem je praznik Jezusovega krsta tretji božični praznik, ki ga praznujemo na nedeljo po Gospodovem razglasenju.

O Jezusovem krstu poročajo vsi prvi trije evangelisti kot začetnem dogodku Jezusovega javnega delovanja. Ko je prišel od Očeta določen čas, se je, čeprav je bil brez greha, uvrstil med grešnike, ki so od Janeza prejeli krst pokore.

Kot Jagnje, ki odjemlje greh sveta, je hotel nepokorščino in napuh prvega Adamovega greha in grehe

vseh Adamovih potomcev popraviti s ponižnostjo in s pokorščino. Jezusov krst v Jordanu je naznanjal in pripravljaval njegov dokončni odrešitveni krst, to se pravi smrt na križu. S krstom je bil Jezus tako rekoč uradno potrjen v svoji odrešenjski službi. Oče in Sveti Duh sta poroka, da je res božji Sin, in ga predstavila svetu, da bi svet sprejel njegovo oznanilo.

S krstom je Jezus začel delo našega odrešenja. S krstom tudi mi postanemo deležni tega njegovega odrešenja. Tudi za nas je krst začetek in izhodišče našega poslanstva. Vse teži za dosego polnosti v Kristusu.

S praznikom Jezusovega krsta se liturgično konča božični čas. Ima pa božični značaj tudi še praznik Jezusovega darovanja (svečnica), ki je na 2. februar postavljen zato, ker se takrat izteče 40 dni po božiču. V naši ljudski zavesti in pobožnosti je pravzaprav šele takrat pravi sklep božičnega časa. Zato navadno šele takrat pospravimo jaslice in nehamo peti božične pesmi.

MOLITEV OB NOVEM LETU

Gospod mojih ur in mojih let, dal si mi veliko časa. Čas je za menoj, čas je še pred menoj. Bil je moj in bo moj in podaril si mi ga ti. Zahvaljujem se ti za vsak udarec ure in za vsako jutro, ki ga doživljam.

Ne prosim te, da mi daš več časa. Prosim te za modrost, da bi vse ure prav izrabil.

Prosim te, da bi znal nekaj svojega časa ohraniti za to, kar ni ukaz in dolžnost: nekaj za tišino in zbranost, nekaj za igro in razvedrilo, nekaj za ljudi ob robu mojega življenja, ki potrebujejo družabnika.

Prosim te za prizadevnost, da svojega časa ne izgubljam, ne zapravljam, ne tratim. Vsaka ura je kot košček njive: rad bi jo preoral, rad bi v brazde zasejal ljubezen, take misli in besede, ki bodo obrodile sad. Gospod, blagoslovi to leto.

MISLI K BOGOSLUŽNIM BERILOM NA NEDELJE IN PRAZNIKE V JANUARJU

NOVO LETO - PRAZNIK BOŽJE MATERE MARIJE

Blagoslov v božjem imenu Prvo berilo (4 Mz 6,22-27)

Berilo govori o blagoslovih, ki jih je Bog naročil po Mojzesu. Blagoslov ima svojo učinkovitost od priznanja, da vse dobro prihaja od Boga in je odvisno od življenja v skupnosti z njim. Ko izražamo svoja voščila, je, kot da bi klicali blagoslov drug na drugega. Saj mi dejansko lahko veliko stvari želimo, a moremo dejansko le malo storiti, da bi se te želje izpolnile, lahko se samo potrudimo, da ne bi ovirali božje dobrote, ki želi biti blizu vsakemu človeku.

Bog je poslal svojega Sina, rojenga iz žene Drugo berilo (Gal 4,4-7)

V teh vrsticah Pavel razglša, da je človek končno svoboden in da mu je bila svoboda dana po božjem Sinu, rojenem iz žene. Človek je bil zaradi njega dvignjen nad stvari, na raven samega Boga. Zato obvladuje vse in ni ničemur podrejen. To je raven svobode, s katere ga nič ne more pregnati. Bog se bo zavzemal zanj. Na to raven je prišel s pristankom Žene - božje matere Marije.

pisemski izraz za Cerkev „božje ljudstvo“ v smislu politično urejenega ljudstva (demos) po načelih, veljavnih za vsako drugo družbo. Ker je čutenju sodobnega človeka najbližja demokratična oblika družbe, so nekateri začeli zahtevati demokratizacijo v Cerkvi. Ti ljudje pristno razlaganje Svetega pisma zamenjujejo z zmotno razumljenim pluralizmom. Menijo, da je mogoče prepoznati resnico s pomočjo javnomnenjskega raziskovanja in v demokratičnem smislu. Ob tem je papež poudaril, da so takšna pojmovanja napačna, saj resnica ni proizvod „Cerkve od spodaj“, marveč dar, ki prihaja „od zgoraj“, od Boga. „Sam Gospod jo je nam, naslednikom apostolov, izročil, da jo mi, ki smo prejeli zanesljivo karizmo resnice, celostno posredujemo, skrbno ohranjamo in zvesto razlagamo.“ Avstrijski škofje naj ljudem pogumno oznanjajo resnico v ljubezni, kajti ta je

VINKO KOBAL

Našli so Marijo, Jožefa in Dete in čez osem dni so mu dali ime Jezus Evangelij (k 2,16-21)

Dogodki, ki smo jih prebrali, so bili že omenjeni na božični dan, vendar nekaj poudarkov lahko danes posebej opazimo. Prvi je: Marija je vse te stvari ohranila v svojem srcu in jih med seboj povezovala, ko je odkrivala njihov pomen. S tem nam evangelij pove, kako pomembno je ob raznih dogodkih, ki se nam pripetijo, spraševati se v globini srca, kaj Bog misli z nami. Nič ni slučajnega v življenju. Drugi poudarek pa je: dali so mu ime Jezus. To ime je bilo naročeno od Boga. Lahko bi rekli, da je za vsakega izmed nas ime 'naročeno', saj je v ime nekako zajeto vse, kar se bo po božjem načrtu zgodilo z nami.

2. NEDELJA PO BOŽIČU

Božja modrost prebiva v izvoljenem ljudstvu Prvo berilo (Sir 24,1-2.8-12)

V tem berilu se oglašča Modrost, ki

resnični pripomoček proti zmoti.

Janez Pavel II. je nato posebej poudaril nerazvezljivost cerkvenega zakona in nedotakljivost človeškega življenja od spočetja do naravne smrti; pa tudi, da Cerkev ni prejela od Gospoda oblasti podeljevati duhovniško posvečenje ženskam.

Ob koncu govora je opozoril, da je videti, kot da se Cerkev v Avstriji nekako zapira vase in se bolj ukvarja s sociološkimi težavami, ne navdušuje pa se za katoliško edinost, za vesoljno občestvo, ki je občestvo krajevnih Cerkva, združenih s Petrovim naslednikom. Ob tem je škofje povabil: „Izkoristite vsako priložnost, da povabite vernike, naj povzdignejo svoj pogled prek zvonikov avstrijskih cerkva. Prav veliki jubilej leta 2000 je lahko priložnost, da pomagata vernikom zopet odkriti edino, sveto, kato-liško in apostolsko Cerkev in vse njeno bogastvo, da bi jo bolj goreče ljubili.“

prihaja od zgoraj in ni človeškega izvora. To je modrost, ki se oglašča vedno v povezavi z božjim imenom. Človeška modrost ni tej podobna, ker se ta skljuje le na človeka in hoče zasenčiti ali celo prekositi božjo modrost. Znamenja božje modrosti so razsejana po vsej zemlji, najbolj vidno znamenje je božje ljudstvo. V tem ljudstvu se je namreč ta modrost ošotorila in obvladala človeško modrost. Bog je namreč postal človek v tem ljudstvu, domišljava človeška modrost pa je hotela postati bog.

Naprej nas je določil za posinovljenje po Jezusu Drugo berilo (Ef 1,3-6.15-18)

Zgodba božične noči ni pravljica, ampak je čudovita, toda stvarna pripoved o dogodku, s katerim je Kristus stopil na našo zemljo. Naša osebna vera mora prodreti v skrivnost tega dogodka, ki je navidez preprost. Otrok, ki je v središču vsega dogajanja, je krhek in nemočen, vendar nam podarja edinstveno bogastvo: odkupi naše življenje z darovanjem svojega življenja. Vedno bolj razumemo, zakaj nas je Bog poklical in povezal z Jezusom Kristusom. Dal nam je pogled, ki prodre do korenin vsega upanja.

Beseda se je učlovečila in se naselila med nami Evangelij (Jn 1,1-18)

V teh božičnih dneh so sporočila evangelijev kakor bliski sredi temne noči. Razsvetljujejo v daljavo vso skrivnost božjo. Evangeljski odlomek, ki smo ga slišali že na božič in se danes spet pojavlja pri bogoslužju, nam govori 'o pravi luči, ki razsvetljuje vsakega človeka'. Ko se zabliska, je treba dobro paziti in si zapomniti podrobnosti, da bomo lahko šli naprej skozi temo, zaradi vsega, kar smo videli ob svetlobi bliska. Ti prazniki so kakor kratki trenutki svetlobe, ki nam jasno osvetljujejo poti, ki vodijo v smer Boga.

SV. TRIJE KRALJI

Gospodova slava je zasijala Prvo berilo (Iz 60,1-6)

Jeruzalem v tem odlomku posebl-

Jezus ob krstu vidi Svetega Duha Evangelij (Mt 3,13-17)

Janez Krstnik se Kristusu upira, ko ga ta prosi za krst pokore. Vendar se skrivnostno ponižanja mora izvršiti. Krstnik in Kristus morata izpolniti vsak svoj del božjega načrta, 'da se izpolni vsa pravica'. Božji glas, ki se je slišal, je razglasil Jezusovo osebno izkustvo. Božji Duh je tedaj prevzel svojo vlogo v Jezusu, kakor je bilo napovedano.

ČAS MED LETOM - 2. NAVADNA NEDELJA

Odrešenik je luč narodom Prvo berilo (Iz 49,3.5.6)

Božje ljudstvo je bilo odbrano od Boga, da bi bilo luč narodom in bi prineslo božje odrešenje do konca zemlje. A svoje poslanstvo bo izvršilo, če bo ravnalo po vzoru božjega služabnika. Božji služabnik se ne meni za posvetne koristi in zveze, ampak se zanaša samo na Boga. Prvotna Cerkev je v potezah Izaijevega božjega služabnika prepoznala Jezusov obraz.

Milost od Očeta in Sina Drugo berilo (1 Kor 1,1-3)

Kako apostol Pavel spoštuje vernike svojih občestev: imenuje jih 'sveti'! Res so bili posvečeni po Kristusu, prečiščeni in napolnjeni s Svetim Duhom. Častni naslov, ki ga daje apostol korintskim vernikom, je zanje obenem odgovorna naloga, da bodo v skladu z njim tudi živeli. Narekuje jim odgovornost zato, ker se zaveda, da je Bog tudi njemu izročil odgovornost za vodenje občestva.

Jagnje božje odjemlje greh sveta Evangelij (Jn 1,29-34)

Janez Krstnik pričuje za Kristusa. O njem pove, da je 'božje Jagnje', kar pomeni, da je posebej odbran od Boga. Z razumom, ki ga osvetljuje božja luč, Janez v Jezusu človeku prepoznava božjega poslanca, odrešenika človeštva. S tem pričevanjem nas kristjane poziva, naj vse tisto, kar smo 'videli', oziroma izkustveno doživeli, tudi oznanjamo v okolju, kjer živimo. Vsi ljudje namreč čutimo potrebo po odrešenju in kdor je prišel bliže temu odrešilnemu dogajanju, ga ne sme skrivati pred drugimi.

tukaj ni naravni pojav, temveč je znamenje Kristusove luči, ki privlačuje še bolj oddaljene, saj so bolj v temi. Darovi so nekakšna prvina vseh bogastev zemlje, ki pripadajo Maziljencu, velike-mu darovalcu notranje svetlobe.

JEZUSOV KRST

Glej, moj služabnik, nad katerim imam veselje Prvo berilo (Iz 42,1-4.6-7)

Izaija napoveduje skrivnostnega božjega služabnika, ki bo srednik med Bogom in človeštvom. Naziv 'služabnik' ni ponižujoč, ampak časten. Bog ga podpira, da bo lahko izvedel svoje poslanstvo. Njegov nastop ne bo hrupen, ampak blag, zadržan in skromen. Ovir se ne bo ustrašil. Na njem bo utemeljeno zavezništvo med ljudstvi. Potreben jim je, da bo odpiral oči in osvobajal iz vsakovrstnih ječ.

Gospod je Jezusa mazilil s Svetim Duhom Drugo berilo (Apd 10,34-38)

Berilo prinaša del govora, ki ga je Peter imel pred stotnikom Kornelijem in njegovo družino. V tem govoru je Peter izjavil, da Jezus ne bo delal razlik med osebami in da po krstu lahko vsi postanejo njegovi. Edini pogoj je odprtost za nadnaravni svet in poštenost v vsakdanjih odnosih. S krstom pa se vsakdo vključi v Kristusa in postane deležen njegovega božjega življenja.

ja skrbno mater in ženo, ki vstaja zgodaj zjutraj, ko je še tema, in pripravljaja vse potrebno, da bo družina srečno zaživela svoj dan. Ta mati sprejema z veseljem in odprtim srcem sinove, ki se k njej vračajo. Pred nami se odpirajo široka obzorja, ki imajo svoje središče v občestvu - Cerkvi, katere podoba je Jeruzalem. Tja se zgrinjajo narodi in mu prinašajo darove, s katerimi častijo Boga, ki ima tam svoje svetišče.

Zdaj je razodeto, da so pogani sodediči obljube Drugo berilo (Ef 3,2-3a.5-6)

Misel Pavlovega odlomka bi se lahko izrazila v vprašanju: Ali bo človeštvo lahko kdaj uresničilo pravo edinost, ko bo vsakdo pripravljen sprejeti drugega, ne da bi ga imel za svojo lastnino ali da bi hotel nad njim gospodovati? Odgovor na vprašanje je dal Jezus Kristus: uresničil je v sebi skriti božji načrt o edinosti vsega človeštva. Vsi bodo deležni božje dediščine.

Z vzhoda smo se prišli poklonit kralju Evangelij (Mt 2,1-12)

Sporočilo o treh kraljih kaže troje: neprizadetost in nevednost duhovnikov in pismoukov, sovražno sumničenje kralja Heroda, ter radostno in goreče povpraševanje Modrih. Prihajajo oddaljeni, bližnji pa nič ne opazijo. Tudi danes se dogaja, da oddaljeni verujejo in priznavajo Jezusa Kristusa, tisti, ki so blizu, pa ne verujejo. Zvezda

3. NAVADNA NEDELJA**Iz Galileje sveti luč odrešenja
Prvo berilo (Iz 8,23b; 9,1-3)**

Odlomek omenja ozemlje, na katerem biva Zábulonov in Néftalijev rod, dva od dvanajsterice Izraelovih rodov. Ta dva rodova sta bivala na severu, ob meji z močnimi Asirci in sta bila njihov prvi plen. Opustošili so jim deželo in jih odvedli v sužnost. Za te preizkušene ljudi velja najprej veselo sporočilo: ti bodo iz svojega temnega položaja prvi zagledali luč, s katero bo Bog posijal v temo njihove stiske.

**Med kristjani naj ne bo razdorov
Drugo berilo (1 Kor 1,10-13.17)**

Oznaniilo imena Jezusa Kristusa, je za krščanske vernike kakor nekdaj luč za Zábulona in Néftalija. Verniki iz mesta Korint pozabljajo, da jih mora občestvo v Kristusu povezovati. Zato jih Pavel opozarja, naj ne bo razdora med njimi. Ali bo spet zavladala tema, potem ko so bili deležni Kristusovega krsta? Kako bi bil sploh možen razdor, če bi se z vsem srcem oklenili Kristusa, saj Kristus ni bil razdeljen.

**Jezus izpolnjuje Izaijevo prerokbo
Evangelij (Mt 4,12-23)**

Jezus začenja svoje javno delovanje. Pravkar je poklical za seboj prve učence. Zapustil je domači kraj in

se preselil v Kafarnaum na obali Genezareškega jezera. To je bilo nedaleč od ozemelj Zábulona in Néftalija, ki so videla nekoč opustošenje, sedaj so pa prva deležna Kristusove odrešilne besede. Tam je poklical apostole in začel iz njih oblikovati prijateljsko skupnost. Bog v svojem načrtu ničesar ne pozabi, vse upošteva in najprej rešuje vse najtežje probleme.

4. NAVADNA NEDELJA**Izvoljeno ljudstvo je ponižno
in skromno
Prvo berilo (Sof 1,3; 3,12-13)**

Prerok Sofonija poziva predvsem preproste in skromne ljudi, naj iščejo Boga. Življenjska izkušnja nam pove: kdor zaide v brezupen položaj in ne vidi izhoda, bo čutil potrebo po božji roki, ki more rešiti. 'Ubogi' so tisti, ki so se popolnoma prepustili božji volji, saj je vse, v kar so prej upali, odpovedalo. Oni služijo Bogu in so mu pokorni, ker živijo v ponižni zavesti, da se na lastne moči ne morejo zanašati.

**Bog je izvolil slabotne
Drugo berilo (1 Kor 1,26-31)**

Pavel vernikom v Korintu dopoveduje, da Bog izbira po posebnem ključu: gleda človeka v globino in ne sodi po zunanem videzu ali po naslovih. Pravi jim: poklicani ste bili ne zato, ker bi bili razgledani in vplivni, ampak

zato, ker je pač hotel poklicati prav vas. Zakaj? On ve za to skrivnost. Mi se moramo le potruditi, da njegovo zaupanje opravičimo. Bog obuja svoja občestva tam, kjer je navidez najmanj upanja.

**Jezus oznanja,
kaj prinaša blagoslov
Evangelij (Mt 5,1-12a)**

Jezusovi blagri so v popolnem nasprotju s tem, kar običajno misli svet. Vendar so prav ti blagri 'glavni vhod' v svetišče evangelija. To je ustava krščanstva. Besedo 'blagor', s katero se vsak stavek pričanja, bi lahko prevedli z vzklikom 'srečen si!' S tem proglašom je Jezus lestvico vrednot postavil na glavo. Ne govori v pogojnikih, ampak s svojimi blagri 'pribija'. Lahko se torej popolnoma zanesemo, kajti on sam je te besede potrdil s svojim življenjem.

**PAPEŽ IMA PRAVICO
DO ZADNJE BESEDE****Kardinal Joseph Ratzinger
objavil dokument
o papeževem prvenstvu v Cerkvi**

Papeževo prvenstvo se bistveno razlikuje v izvrševanju voditeljske službe od vlad v človeških družbah, je v posebnem dokumentu, objavljenem 30. oktobra, zapisal prefekt kongregacije za verski nauk kardinal Joseph Ratzinger.

Dokument predstavlja gledanje na to pomembno vprašanje v zvezi z dokumenti simpozija leta 1996 v Vatikanu o prvenstvu Petrovega naslednika in skrivnostjo Cerkve. Simpozij je odgovor na papežev poziv k študiju pomena in bistvenih značilnosti papeževega prvenstva v povezavi za zopetno vzpostavitev krščanske edinstva. To vprašanje je še posebnega pomena z ekumenskega vidika, saj je papež leta 1995 v okrožnici *Da bi bili vsi eno* strokovnjake povabil, naj „najdejo takšno obliko izvrševanja prvenstva“, ki bo ohranila „bistvo njegovega poslanstva“ in „se odprla novim razmeram“.

Dokument ima dva dela. Prvi nosi naslov *Izvor, smoter in narava prvenstva* in predstavlja katoliški nauk v zvezi s tem vprašanjem, drugi pa je naslovljen *Izvajanje prvenstva in njegove oblike*.

Kardinal Ratzinger piše, da je potrebno na Petrovo službo gledati z vidika evangelija, ne pa človeške

9. julija 1998 je bila krščena v Ljubljani v cerkvi Vseh svetih na Žalah ANJA KATARINA KOČMUR, hči lic. Boštjana in prof. Pavlinke roj. Korošec. Botra: prof. Marjana Kocmur in lic. Ivan Korošec. Krstitelj: Janez Zdešar.

BEG V EGIPT

SELMA LAGERLÖF

V daljni dalji, v eni izmed puščav Jutrove dežele je rastla pred mnogimi, mnogimi stoletji naznansko stara in ogromno visoka palma. Vsi, ki so šli skozi puščavo, so morali obstati in jo opazovati. Bila je dosti večja od drugih palm. In pravili so, da bo gotovo še višja, kot so obeliski in piramide.

Ko je stala visoka palma v samoti in je gledala preko puščave, je nekega dne zagledala nekaj, o čemer je od začudenja zmajevala sem in tja z močnim vrhom na vitkem deblu. Daleč od roba puščave sta prihajala dva človeka. Tako daleč sta bila, da so se celo kamele zazdele kakor mravlje, vendar sta bila to gotovo dva človeka. In sicer sta bila to dva, ki jima je bila puščava tuja, zakaj palma je dobro poznala vse prebivalce puščave.

Prihajala sta moški in ženska. Nista imela niti vodnika niti tovrne živine niti šotorov niti mehov z vodo.

„Zares, tadvu sta prišla semkaj umret,“ je dejala palma tiho predse.

Brž se je ozrla.

„Čudno se mi zdi,“ je dejala, „da niso že prišli levi, da bi zgrabili žrtve. Pa niti enega ni videti. Tudi roparjev ni. Pa bodo že še prišli.“

„Sedmera smrt ju čaka,“ je še pomislila palma. „Levi ju bodo požrli, kače ju bodo usmrtili s pikom, žejna ju bo izsušila, samum ju bo pokopal, roparji ju bodo poklali, žgoče sonce ju bo

sežgalo, strah ju bo uničil.“

Hotela je misliti o čem drugem. Zaskrbela jo je usoda obeh potnikov.

A v prostrani puščavi, ki je bila okrog palme, ni bilo stvari, ki bi je ne bila že poznala in opazovala v tisočletni dobi. Nič je ni moglo več zanimati. Spet je morala misliti na oba človeka.

„Pri suši in viharju!“ je dejala palma, sklicujoč se na dva najnevarnejša sovražnika življenja. „Kaj vendar nese ženska v naročju? Skoraj se mi zdi, da imata ta dva bedaka celo majhnega otroka s seboj!“

Palma, ki je bila daljnovidna, kakor vsi starci, je videla prav. Žena je nesla v naročju otroka, ki se je z glavico naslanjal na njeno ramo in spal.

„Otrok niti ni popolnoma oblečen,“ je dejala palma. „Vidim, da je mati zavihala krilo in ga vrgla čez otroka. V veliki naglici ga je dvignila iz posteljice, da bi brž pobegnili z njim. Zdaj razumem vse: ti ljudje bežijo.“

In vendar so neumni,“ je nadaljevala palma. „Če jih ne varuje kak angel, bi bilo bolje, da bi se vdali najzlobnejšemu početju svojih sovražnikov, kakor da so se upali v to puščavo.“

Utegnem si misliti, kako je bilo. Mož je delal, otrok je spal v zibelci, žena je odšla po vodo. Komaj je bila le dva koraka oddaljena od vrat, je videla priteči sovražnike. Planila je nazaj, zgrabila otroka in zaklicala možu, naj ji sledi. Potem je stekla. Odtlej so že dolgo na

moči. To „prvenstvo se namreč v bistvu in načinu izvajanja razlikuje od voditeljske službe vlad v človeških družbah: ne gre za službo koordinacije ali predsedništva, prav tako pa je tudi ni mogoče zožiti na prvenstvo časti ali jo pojmovati kot monarhijo. Petrov naslednik je skala, ki ... zagotavlja strogo zvestobo božji besedi“, če je potrebno vse do pričevanja z lastnim življenjem.

V zgodovini se je izvajalo na različne načine v različnih razmerah, odvisno od potreb Cerkev. „Sveti Duh pomaga Cerkvi, da prepozna te potrebe in rimski papež, ki prisluškuje glas Duha v Cerkvah, išče odgovora in ga ponudi, kakor in kadar se zdi primerno.“ Zaradi tega „jedra nauka vere o pristojnostih prvenstva ni moč najti preprosto z določitvijo, kakšno je bilo minimalno izvajanje moči skozi zgodovino“. „Če je torej papež v določeni dobi v okviru svojega primata izvajal določene naloge, to ne pomeni, da so te naloge vedno izključno pridržane samo njemu, in obrneno: če določene naloge prej kot papež ni izvajal, to ne pomeni, da v prihodnosti ta naloga ne bi mogla biti pridržana izključno njemu samemu,“ piše v dokumentu.

Pri obravnavanju tega občutljivega vprašanja je treba imeti pred očmi dve prvini: razlikovanje, ki se izvaja „znotraj Cerkev“, ter dejstvo, da samo papežu po njegovi avtoriteti pripada zadnja beseda. „Samo papež, naslednik apostola Petra, ima oblast in pristojnost izreči zadnjo besedo o oblikah izvajanja svoje lastne pastoralne službe v vesoljni Cerkvi.“ Pri tem poudarja, da ne gre za neke vrste „absolutno oblast“, kajti „poslušati glas Cerkev je dejansko znamenje službe edinosti“ ter hkrati posledica edinosti škofovskega telesa in „verskega čuta“ božjega ljudstva v celoti.

Bratska povezanost med škofi ni v nasprotju z osebnim izvajanjem prvenstva. Rimski papež ima kot Petrov naslednik „posebno službeno milost, ki mu pomaga pri služenju veri in edinosti, ki sta nujno potrebni za izpolnitev odrešenjskega poslanstva Cerkev“. „Polna edinost, ki jo je Kristus želel med svojimi učenci, zahteva splošno priznanje vesoljne cerkvene službe. Katoliška Cerkev priznava, da je ta služba prvenstvena služba rimskega škofa.“ Prepričana je, da je v skladu z božjim načrtom edinost s papežem „bistvena predpostavka polne in vidne edinosti“, piše v dokumentu o papeževem prvenstvu.

begu in niti za trenutek niso še obstali ali počivali. Da, tako je pač bilo. Vendar pravim, če jih ne varuje angel...

Tako so prestrašeni, da ne občutijo niti utrujenosti niti drugih bolečin. Vendar vidim, da jim žari iz oči žeja. Jaz vendar poznam obraz človeka, ki ga bo uničila žeja."

In ko je pomislila palma na žejo, se je krčevito streslo njeno visoko deblo. Neštete konice njenih dolgih listov so se zvile, kakor bi jih kdo držal nad žgočim plamenom.

„Če bi bila jaz človek," je dejala, „se ne bi nikdar upala iti v puščavo. Zelo hraber je ta, ki pride semkaj, ne da bi imel korenine, segajoč do vodnih žil, ki nikdar ne usahnejo. Tu je celo za palme nevarno. Tudi za tako palmo, kakršna sem jaz.

Če bi jim mogla svetovati, bi jim dejala, naj se vrnejo. Njihovi sovražniki ne bodo ravnali nikoli tako okrutno z njimi kakor puščava. Mogoče se jim ne zdi težko živeti v puščavi. A jaz vem, da je bilo včasih še meni težko ohraniti si življenje. Spominjam se še, kako je nekoč v moji mladosti nametal samum kar hrib peska čezme. Skoro bi se zadušila. In če bi smela umreti, bi bila to moja zadnja ura."

Palma je mislila še dalje na glas, kakor je to navada starih puščavnikov.

„Slišim, kako zveni moj vrh od čudovito melodičnega šuštenja," je dejala. „Vse konice mojih listov brnijo. Ne vem, zakaj vzdrtim, če pogledam te uboge tujce. A ta žalostna žena je tako lepa. Spominja me najčudovitejše zgodbe mojega življenja."

In ko je listje šuštel v tihi melodiji dalje, se je palma spomnila, kako sta prišla pred davnim, davnim časom dva bajno lepa človeka na to oazo. To je bila sabinska kraljica, ki jo je spremljal modri Salomon. Lepa kraljica se je vračala v svojo deželo. Kralj jo je spremljal - in zdaj sta se morala ločiti.

„V spomin na to uro," je dejala kraljica, „bom položila dateljnovno peško v zemljo. In hočem, da vzklije iz nje palma, ki bo rastle in rodila tako dolgo, dokler ne bo prišel iz judejske dežele kralj, ki bo zvišenejši od Salomona." In s temi besedami je položila peško v zemljo in jo orosila s svojimi solzami.

„Zakaj moram prav danes misliti na to?" je povzela palma. „Kaj je ta ženska tako lepa, da bi me spominjala najkrasnejše kraljice vseh kraljic? One kraljice, ki mi je zapovedala rasti in roditi do današnjega dne?"

Moji listi šuštiyo bolj in bolj. Zveni-

jo tako otožno kakor žalostinka. Zdi se, kakor bi prerokovali, da bo moral nekdo kmalu oditi s tega sveta. Dobro, da vem, da to ne velja meni. Saj jaz res ne morem umreti."

Palma je mislila, da je mrtvaško šuštenje listja namenjeno popotnikom. Gotovo mislijo tudi oni sami, da je prišla njihova zadnja ura. To je spoznala na izrazu obrazov, ko sta se opotekla mimo okostnjakov kamel, ki so bili kraj poti. Tudi je bilo to zapisano v njihovih očeh, ko sta se ozrla za krokarji, ki so leteli mimo. Saj ni bilo mogoče drugače. Tu morajo bedno poginiti.

Tedaj sta zagledala palmo in oazo. Prihitela sta, misleč, da najdeta kaj vode. Ko sta končno dospela do cilja, sta se zgrudila vsa obupana. Studenec se je bil posušil. Do smrti izmučena žena je položila otroka na tla in jokaje sedla na rob studenca. Mož se je zgrudil poleg nje in je tolkel s pestmi po izsušeni zemlji. Palma je slišala, kako sta govorila, da morajo umreti.

Iz njunega pogovora je tudi spoznala, da je kralj Herodež pomoril vse dečke, ki so imeli dve ali tri leta, ker se je bal, da je že rojen oni veliki kralj Judov, ki so ga vsi pričakovali.

„Močnejše in močnejše šuštiyo moji listi," je dejala palma. „Ti ubogi begunci bodo kmalu videli, kako se jim bliža zadnja ura."

Zaslišala je tudi, kako se bojita puščave. Mož je dejal, da bi bilo bolje, če bi bili ostali in se borili z vojščaki, namesto da so pribežali semkaj. Dejal je, da bi tako laže umrli.

„Bog nam bo pomagal," je dejala žena.

„Sami smo sredi zverin in kač," je odvrnil mož. „Nimamo kaj jesti ne piti. Kako nam more pomagati Bog?"

Ves obupan si je raztrgal obleko in pritisnil obraz na zemljo. Bil je uničen kakor človek, ki ima smrtno rano v srcu.

Žena je sedela vzravnan, z rokami je objemala kolena, in ko se je ozirala po puščavi, je bila v njenih očeh brezmejna bolešt. Palma je slišala, kako so listi v bridkosti šuštel bolj in bolj. Tudi žena jih je gotovo zaslišala, ker se je ozrla proti vrhu. Obenem pa je nehoče razprostrla roke. „O, dateljni, dateljni!" je vzkliknila.

V njenem glasu je bilo tako hrepenče poželenje! In palma si je zaželela, da bi ne bila večja od bodičevja in bi bilo njene dateljne doseči tako zlahka kakor sadeže trnja. Saj je vedela, da ima v vrhu polno dateljnov. A kako bi mogli

priti ljudje do te vrtoglave višine?

Mož je že videl, kako nedosežno visoko so dateljni. Niti glave ni dvignil. Prosil je ženo, da naj si nikar ne želi nemogočih stvari.

Otrok je sam capljaj in se igral z dračjem in bilkami. Zaslišal je materin vzklik.

Malemu se je zdelo nemogoče, da mati ne bi mogla dobiti vsega, kar si je želela. Ko je bil govor o dateljnih, se je takoj zagledal v drevo. Preudarjal je in premišljal, kako bi jih mogel sklatiti. Pod plavimi kodri se mu je čelo nagubančilo. Pa se je obrazek nasmehnil. Našel je pravo sredstvo. Stopil je k palmi, jo z ročico pobožal in dejal z ljubkim otroškim glaskom:

„Palma, pripogni se! Palma, skloni se!"

A kaj je bilo to? Kaj je pač bilo to?

Listje stare palme je zašustelo, kot bi bil završal orkan. Deblo je drgetalo in drhtelo. Palma je spoznala, da je mali močnejši. Ni se mu mogla upirati.

In njeno visoko deblo se je priklonilo pred njim, kakor se priklanjamu knezom. V mogočnem loku se je sklonila k zemlji in je bila slednjič tako nizko, da se je njen vrh z drhtečimi lističi dotaknil peska puščave. Zdelo se je, da se otrok ni niti prestrašil niti začudil. Z veselim vzklikom je le pritekkel in trgal sad za sadom z vrha palme.

Ko je imel otrok že dovolj in je videl, da leži drevo še vedno na tleh, je prihitel še enkrat nazaj. Pobožal ga je in zaklical z najljubeznivejšim glasom:

„Palma, dvigni se! Palma, dvigni se!"

In veliko drevo se je dvignilo tiho in polno spoštovanja. Listi so zazveneli kakor harfe.

„Zdaj vem, komu igrajo žalostinko," je dejala stara palma pri sebi, ko je stala spet pokonci. „Nekomu izmed teh ljudi."

A mož in žena sta klečala in hvalila Boga:

„Videl si našo grozo in si jo nam odvzel. Ti si mogočni, ki skloniš palmo kakor vrbovo vejico. Katerih sovražnikov bi se bali, če nas varuje tvoja mogočnost?"

Ko je prišla potem karavana skozi puščavo, so videli popotniki, da je listje v vrhu stare palme posušeno.

„Kako se je moglo to zgoditi?" je nekdo vprašal. „Saj palma ne bi smela umreti prej, dokler ne bi videla kralja, ki bi bil mogočnejši od Salomona."

„Ga je pač videla," je odvrnil nekdo od popotnikov puščave.

Škof METOD PIRIH

BESEDA NAŠIM DRUŽINAM

mo učiti.

Število otrok je po družinah manjše kot nekoč. Slovenci doma že izumiramo. Na eno družino pride 1,8 otrok. To je zelo hudo. Kaj pomaga samostojna država Slovenija, če bo ostala brez Slovencev?

Hvala Bogu, da je tu pri vas glede natalitete veliko boljše. Res je, da bi morala družba zaščititi družino. Res je, da bi morali biti otroški dodatki za vsakega nadaljnjega otroka znatno višji. Res je, da bi morala biti tudi stanovanja večja in primernejša. Res je, da bi moral biti rodniški dopust daljši in materinstvo ovrednoteno kot poklic. Iz slovenske ustave je treba črtati zakon o pravici do splava. Res je še mnogo drugih reči.

Vendar je končno res tudi, da se morajo krščanski starši za otroke odločiti zavestno, potem ko so vse presodili pred Bogom in pred svojo vestjo.

Zakonci bodo imeli več otrok:

Če bodo odkrili, da je življenje z Bogom in vero najvišja vrednota.

Če bodo začutili, da so poklicani k posredovanju novega življenja od Boga samega, ki je življenje ljubeči Gospod.

Če bodo v otrocih videli Božjo podobo.

Če bodo verovali Jezusovi besedi: Kdor sprejme otroka v mojem imenu, mene sprejme!

Če bodo ugotovili, da se duhovni poklici veliko pogosteje rodijo v številnih družinah kakor pa tam, kjer je malo otrok.

Če bodo spoznali, da prideta z enim lačnimi usti na svet tudi dve pridni roki.

Če bodo odkrili, da je veliko lažje vzgajati večje število otrok, kakor pa enega ali dva.

Če bodo skusili, da so otroci iz številnih družin zaradi mnogih odnosov do bratov in sester čustveno in socialno zrelejše osebnosti.

Če bodo, končno, izračunali, da bo višina njihovih pokojnin odvisna od števila zaposlenih v bodočnosti.

OGLEDALO

našega časa

(Odlomki iz svetovnega tiska)

PISMO VELIKEMU MOJSTRU

Tukajšnji poslovni dnevnik „Ambito Financiero“ je objavil 4. decembra odgovor slovenskega duhovnika Janeza Malenška Velikemu mojstru argentinske masonerije, ki je v tem časopisu pod naslovom „Masones piden reflexión“ (Masoni prosijo za premislek) trdil, da laicizem nikoli ni bil nasproten nobeni veri, pač na obratno. Zagotavlja, da je laicizem najvišji izraz spoštovanja, ker s tem, ko se ne izreče za nobeno od ver, pušča polno svobodo vsem, da širijo svoje ideje v družinskem krogu in v okviru svojih cerkva. Gospod Malenšek mu je odgovoril tako:

Gospod urednik,

framasonstvo je v Ambito Financiero 20. novembra letošnjega leta izjavilo, da je proti verskemu pouku, ker naj bi to „nasprotovalo svobodi“.

Svoboda je veliki dar, s katerim je Stvarnik obdaril človeka, da lahko izbira in se odloči za eno ali drugo. Kdor se odloči za ateizem, bo pač neveren, toda ne bo grešil proti svobodi. Kdor se odloči za verski pouk, ne greši proti svobodi, ampak izbere, kar ima za boljše. Po naravnem pravu morajo starši skrbeti za svoje otroke in jih tudi naučiti, da častijo Velikega Arhitekta, ki je naredil vesoljni svet, pa, da so pošteni, odgovorni, da ne kradejo itd. To se pravi vcepjati jim vero.

Starši v zaupanju državi svoje otroke, da jih pouči o vsem. Nobena država nima otrok. Otroci so od staršev in če

Sledi na strani 13

Naloga nas vseh je, da te zdrave misli o družini in zakonu širimo in utrjujemo v svojem okolju. Da posredujemo življenju naklonjeno miselnost. Da podpiramo zakonce v njihovem dostikrat težkem družinskem položaju. Da končno sebi in v svoji okolici dopovemo, da človek ne živi samo od kruha in da je življenje več kot jed in pijača.

Prosimo Marijo za te nadvse važne zadeve. Ona, ki je stala našemu narodu in zlasti našim družinam vedno ob strani, nam bo stala tudi v bodoče.

KLIC MARIJE iz Fatime

ANTON NADRAH

reba je upoštevati Marijin stavek: „Če ne bodo nehali Boga žaliti, se bo med vladanjem Pija XI. začela druga (svetovna vojna), hujša.“ Da bi ne prišlo do druge svetovne vojne, bi človeštvo moralo prenehati s hudimi žalitvami Boga, kar pa se ni zgodilo.

Kjer je v besedilu „idr...“, je bil zrodet tretji del skrivnosti, ki mu običajno rečemo **tretja fatimska skrivnost**. Sestra Lucija je proti koncu leta 1943 po naročilu škofa Jožefa napisala tudi ta del skrivnosti. Škof je ni prebral. Leta 1957 jo je po naročilu iz Rima poslal papežu. Papež bi tretjo fatimsko skrivnost smel objaviti leta 1960.

Vendar niti papež Janez XXIII., ki je tedaj vodil Petrovo ladjo in je pismo prebral, niti njegovi nasledniki niso imeli za primerno, da bi ga objavili. Ostalo je v tajnem arhivu v Vatikanu. Ugibanja o vsebini skrivnosti gredo v dve smeri: napovedi velikega odpada človeštva od Boga, napoved velike katastrofe kot Božje kazni.

Četrto prikazanje 19. avgusta

Dne 13. avgusta se je zaradi smenjenja fatimskih dogodkov v veri nenaklonjenih časopisih nabrala velika množica, ki je nestrpnost pričakovala prihod pastirčkov. Molili so rožni venec in prepevali cerkvene pesmi. Nenadoma se je kakor blisk razširila vest, da je pastirčke ugrabil domači župan. Ljudje so bili žalostni in razdraženi.

Župan, prostozidar, je 13. avgusta pastirčke odpeljal na sedež občine na zaslišanje in v zapor, kjer so bili do 15. avgusta. Iz njih je hotel z vsemi sredstvi, tudi s silo, izveliči vsebino skrivnosti. Grozil je s smrtjo. Kljub temu, da so pastirčki resno računali na smrt, niso ničesar izdali. Tudi pozneje so trojno skrivnost skrbno ohranili zase. To se je pokazalo pri vseh zasliševanjih, pri katerih so hoteli zasliševalci z raznimi zvijačami in grožnjami kaj izveliči iz njih o vsebini skrivnosti.

Pastirčki so trpljenje v zaporu pri

županu darovali kot žrtev za spreobrnjenje grešnikov in v zadoščenje za grehe, storjene zoper Marijino brezmadežno Srce. Molili so rožni venec. Tudi drugi jetniki so sodelovali pri tej molitvi.

Zapor je pri ljudeh izzval upravičeno ogorčenje in utrdil prepričanje, da otroci glede Marijinih prikazovanj niso lagali. Ljudje so občudovali njihovo odločnost.

Dne 13. avgusta so bili po izjavi prič **na kraju prikazovanj posebni pojavi**: Pri hrastičevem vznožju je tako zaropotalo, počilo, da so se ljudje ustrašili in bili kakor iz uma. Nekateri so začeli bežati. Mnogi so videli, kako se je oblak spustil do hrastiča in zaprašil ozračje, da se je zdelo temno. Sonce se je spustilo niže. Izgubilo je blesk, tako da je bilo mogoče gledati vanj. Ob soncu se je pokazal oblak z mavričnimi barvami. Vsi predmeti so postali rumeni.

Kljub županovemu namenu, da prepreči avgustovsko prikazanje, se je **Marija prikazala trem pastirčkom v avgustu, in sicer v nedeljo, 19. avgusta**. Lucija poroča:

„Ko sem v družbi Frančiška in njegovega brata Janeza šla z ovcmi v kraj Valinhos, sva čutila, da se je

bližalo in naju obdajalo nekaj nadnaravnega. Ker sva domnevala, da se nama bo prikazala naša Gospa, nama je bilo žal, da je Hijacinta ne bo videla. Zato sva prosila brata Janeza, naj jo gre poklicat. Ker ni hotel iti, sem mu ponudila dva vintena in je stekel. Medtem sva s Frančiškom videla odsev luči, ki smo mu rekli blisk. Pritekla je Hijacinta in trenutek za tem smo videli nad nekim hrastičem našo Gospo.

„Kaj želite od mene?“

„Želim, da še naprej prihajate v Irijsko globel na trinajsti dan in vsak dan molite rožni venec. Zadnji dan bom naredila čudež, da bodo vsi verjeli“ (...).

„Rada bi vas prosila, da ozdravite nekatere bolnike.“

„Da, nekatere bom ozdravila še to leto.“

In z bolj žalostnim izrazom:

„Molite, veliko molite in delajte žrtve za grešnike. Veliko duš gre v pekel, ker se zanje nihče ne žrtvuje in nihče ne moli zanje.“

Navzoči Frančiškov in Hijacintin brat Janez ni videl ničesar, slišal pa je šum kakor od rakete.

Peto prikazanje 13. septembra 1917

Županova ugrabitev je bila najboljša reklama za obisk ljudi v Irijski globeli. Dne 13. septembra se jih je nabralo okrog petindvajset do trideset tisoč.

Nekateri so opazili razne pojave: Iz sonca je izšel križ in se počasi pomikal proti vzhodu. Drugi so videli nekakšne rože, ki so padale z neba, a zemlje niso dosegle, ampak so prej izginile. Zdelo se je, kakor da je sonce izgubilo svojo moč; nekateri so videli zvezde. Nebo je bilo jasno. V zraku je bila rumena barva. Pojavila se je svetleča krogla in je počasi od vzhoda šla nad glavami ljudi, nato je izginila v soncu. Hrastič in pastirčke je obdal bel oblak. Oni teh pojavov niso opazili. Bili so zatopljeni v videnje. Lucija pripoveduje:

„Končno smo prišli v Irijsko globel do hrastiča in začeli z ljudmi moliti rožni venec. Kmalu smo zagledali odsev luči in takoj nato nad hrastičem našo Gospo.

„Molite še naprej rožni venec, da boste izprosili konec vojne. V oktobru bo prišel tudi naš Gospod, Žalostna Mati Božja in Karmelska Mati Božja; prišel bo sveti Jožef z Detetom Jezusom, da bosta blagosloвила svet. Bog je zadovoljen z vašimi žrtvami, vendar

ne mara, da spite z vrvo. Nosite jo samo čez dan.

'Prosili so me, da bi Vas prosila mnogo stvari: ozdravitev nekaterih bolnikov, gluhonemega...'

'Da, nekatere bom ozdravila, drugih ne. Oktobra bom naredila čudež, da bodo vsi verjeli.'

In pričela se je dvigati in je izginila kakor zmeraj."

Šesto prikazanje 13. oktobra 1917

Ta dan se je nabralo okrog petdeset do sedemdeset tisoč ljudi, čeprav je bilo kakor iz škafa. Lizbonsko časopisje je namreč objavilo novico, da bo 13. oktobra Gospa naredila čudež, da bodo vsi verjeli. Prišli so tudi nekateri neverni, ker so bili prepričani, da napovedane čudeža ne bo, in bodo povedane skupaj razkrinkali kot izmišljotino. Poglejmo Lucijino pripovedovanje:

„Ko smo prišli v Irijsko globel do hrastiča, sem po notranjem nagibu prosila ljudi, naj zaprejo dežnike, ko bomo molili rožni venec. Malo zatem smo videli odsev luči in takoj nato nad hrastičem našo Gospo.

'Kaj želite od mene?'

'Želim ti povedati, naj ti sezidajo meni v čast kapelo. Sem Gospa rožnega venca. Še naprej vsak dan molite rožni venec. Vojne bo kmalu konec in vojaki se bodo v kratkem vrnili domov.'

'Prositi Vas moram za veliko stvari: da bi ozdravili nekatere bolnike in spreobrnili nekatere grešnike in še mnogo drugega...'

'Ene bom ozdravila, drugih ne. Morajo se poboljšati in prositi odpuščanja za svoje grehe.'

Z zelo žalostnim izrazom je rekla: 'Naj ne žalijo več našega Gospoda Boga, ki je že zelo žaljen.'

Razprostrla je roke, da so odsevale v soncu. Medtem ko se je dvigala, se je odsev njene luči odbijal na soncu (...).

Ko je naša Gospa izginila v neizmerni daljavi obzorja, smo videli ob soncu svetega Jožefa z Detetom Jezusom in našo Gospo v beli obleki z modrim plaščem. Zdelo se je, da sv. Jožef in Dete Jezus blagoslavljata svet, ko sta z roko delala obliko križa. Ko je to prikazanje izginilo, sem videla malo zatem našega Gospoda in našo Gospo, ki se mi je zdela kot žlaltostna Mati Božja. Zdelo se je, da je naš Gospod blagoslavljal svet enako kakor (prej) sv. Jožef. To prikazanje je izginilo in še enkrat sem videla našo Gospo, podobno naši karmelski Materi Božji."

OGLEDALO našega časa

Nadaljevanje z 11. strani

oni izberejo verski pouk za svoje otroke, jim ga demokratična vlada mora dati. Vsiljevati laično šolo revnim, ki ne morejo plačati privatne šole, to ogroža svobodo. V mnogih državah (v Avstriji, kjer sem poučeval jaz) imajo vse šole verski pouk za tiste, ki ga hočejo. Nobenemu se ne vsiljuje. Nicolás Avelaneda je imenoval zakon o laični šoli „zakon narodne nesreče“, in jaz mislim isto. Toliko kraje, zločinov in zablod. Kako hočejo framasoni to ustaviti? Samo s policijo? Nevarno je, da bo tudi policije enkrat konec, in potem?

Veliki mojster se tudi izraža, kot da bi bile vse vere enake. Resnica je samo ena, zmot in laži pa nešteto in nimajo iste vrednosti kot Resnica. Po državi cirkulirajo istočasno ponarejeni bankovci in avtentični, ali so vsi enako dobri?

Juan Malenšek

Alsina al 700 Longchamps, Bs. As.

CVETKE IZ ARGENTINE

Črne

„Peronisti so večji delinkventi kot mi.“ Dobesedno. Avtorica: *Graciela Fernández Meijide*.

„Kot oni sami priznajo: so delinkventi.“ *Carlos Menem*, v odgovor *Gracieli Fernández Meijide*.

„Če postanem predsednik, bom dal preiskati Menema, ker je osumljen korupcije.“ *Fernando de la Rúa*.

„Podjetniki mislijo, da bo korupcija še narasla.“ „90% menadžerjev ali devet od desetih podjetnikov postopa ne-

zakonito v trgovskih zadevah.“ *Dnevnik „La Nación“*.

„Napredovanje v preiskavi o prodaji orožja bo pripeljalo predsednika Menema v zapor.“ *Elisa Carrió*.

Bele

„Goyo“ Pérez Companc se je udeležil avtomobilske dirke v Bariločah, imenovane „prueba de regularidad“. Na cilj je prišel 111. in je tekmoval s svojimi šestimi sinovi. Dirkali so tudi skozi vasico z imenom El Hoyo, v kateri je nekaj otrok držalo napis z besedilom: „*Naša šola potrebuje botra*.“ Mimo je šlo mnogo avtomobilov, a samo eden je ustavil: avto Péreza Companca. „*Tu imate mojo vizitko. Jaz bom boter*.“ je dejal, kljub temu da je vedel, da je s tem izgubil vsako možnost, da bi na dirki zmagal. Začuden otroci niso vedeli, da je Gregorio Pérez Companc eden najbogatejših argentinskih podjetnikov in znan kot veren človek.

Sončni čudež

Marija je v prikazovanjih julija, avgusta in septembra 1917 napovedala, da bo 13. oktobra napravila čudež, ki ga bodo videli vsi, da bodo verjeli. Vsi navzoči so videli sončni čudež, ki je trajal deset minut. Nekateri so ga tudi fotografirali. Gledali so ga tudi v nekaterih drugih krajih, tudi do 40 kilometrov daleč.

Dež je nenadoma prenehal. Oblaki so se pretrgali in prikazalo se je sonce kot okrogla srebrna plošča. Izgubilo je slepeči blesk, da je bilo mogoče zlahka gledati vanj. Z veliko naglico se je vrtele okrog svoje osi, podobno vrtečemu ognjemetu, in je sipalo na vse strani svetlobne žarke različnih barv. Ti žarki so obarvali predmete na

zemlji. Trikrat se je vrtenje sonca ponovilo. Nenadoma se je s silovito naglico zagnalo proti zemlji. Ljudje so kriknili od groze. Na koncu je spet normalno svetilo. V času sončnega čudeža se je mokra obleka na premočenih ljudeh popolnoma posušila.

Škof Jožef je leta 1927 zapisal: „Tega pojava ni ugotovila nobena astronomska opazovalnica in zatorej ni bil naraven. Videle so ga osebe vseh slojev in družbenih razredov, verni in neverni, časnikarji glavnih portugalskih časnikov in celo posamezniki na kilometre daleč, kar izključuje vsako razlago s skupinsko samoprevaro.“

Resničnost dogodka, ki je bil tri mesece prej napovedan, so mnogi s prisego potrdili. Ta čudež je jasno znamenje iz nebes za prisotnost Marijinih prikazovanj in sporočil v Fatimi.

SREČA HUDOBNIH IN TRPLJENJE DOBRIH

LOJZE KUKOVICA

Eden od ugovorov proti božji previdnosti je v dejstvu, da se pogosto slabim ljudem godi dobro, da imajo srečo v življenju, medtem ko je pogosto trpljenje delež dobrih in Bogu zvestih ljudi. Zmeraj znova je treba braniti nauk o božji previdnosti pred tem ugovorom. O tem so razmišljali in se spraševali ljudje vseh časov, tudi že pravični v Stari zavezi. Mnogi psalmi in druga mesta Svetega pisma razpravljajo o tesnobnem vprašanju: zakaj grešniki uživajo dobro v življenju, dobri pa pogosto trpijo? Zakaj hudobneži živijo v nasladah, dobri pa v bolečinah? „Zakaj - je vpraševal Boga že prerok Jeremija - uspešna je pot hudobnih? Zakaj žive v miru vsi, ki delajo nezvesto?“ (12,1)

V Stari zavezi Bog še ni dal jasnega odgovora na to vprašanje. Starozavezni pravični so živeli v pričakovanju obljubljenе dežele, Palestine, kjer da bo teklo mleko in med vsem, ki bodo imeli srečo, da bodo kdaj prišli vanjo in v njej prebivali. Plačilo za pošteno in Bogu vdano življenje so Izraelci videli predvsem v materialnem bla-

goslovu, zdravju in v številni družini. Ne samo posamezni Izraelci, temveč tudi celotno izraelsko ljudstvo je povezovalo zvestobo Bogu s plačilom na tem svetu - z varnostjo pred sovražniki in z zemskim blagostanjem. Zato so dosledno tudi bolečino, trpljenje in neuspeh v življenju smatrali kot kazen za osebne grehe čeprav jim seveda ni bilo vedno jasno, za katere grehe jih je zadela kazen.

Jezus je zavračal takšno izključno umevanje trpljenja in bolečine kot kazen za greh. Bolečina ni nujno posledica ali pa kazen za greh. Ko se je Jezus srečal s sleporojenim človekom in so ga učenci vprašali: „Učenik, kdo je grešil, on ali njegovi starši, da se je ta rodil slep?“, jim je Jezus odgovoril: „Ni grešil ne on ne njegovi starši, razodela naj bi se nad njim božja dela“ (Jn 9,2). Takšna razlaga trpljenja je bila že delno nakazana v Stari zavezi, zlasti v knjigah Tobija in Joba. V teh dveh knjigah se trpljenje že ne prikazuje kot kazen za greh, ampak kot znak posebne božje ljubezni. Trpljenje je od Boga poslana preskušnja, iz katere človek lahko izide z bogatimi sa-

dovi.

Vendar pa je šele Nova zaveza dala jasen odgovor na problem človeškega trpljenja z naukom o božjem očetovstvu in božji ljubezni do vsega ustvarjenega in posebej do človeka. Jezus kot Božji Sin nam je bolj kot z besedami govoril z govorico zgleada, kateri se človek ne more upirati. On sam, Božji Sin, najnedolžnejši in najpravičnejši med ljudmi, je bil telesno in duševno mučen in končno na najboljši kruti način umorjen.

V Kristusu je drama človeštva in posameznega človeka dosegla svoj vrh: zmago zla nad dobrim; doživela je svojo „uro teme“. Tudi njega so njegovi mučitelji zasmehovali in mu izzivaje ponavljali, kar ponavljajo vsem nedolžnim njih preganjalci: „Zaupal je v Boga, naj ga zdaj reši... Druge je reševal, naj zdaj reši sam sebe in stopi s križa!“ In zmagoslavno so majali z glavo. Gre torej za veliko pohujšanje trpečega nedolžnega človeka. Kristus je to pohujšanje naprej napovedal: „Vi vsi se boste to noč nad menoj pohujšali“.

In vendar je Kristus prav v najhujšem trenutku svoje življenjske drame, ko je bil Pravični in z njim pravica poteptana in zasmehovana od hudobnih ljudi, izrekel na križu nam nerazumljivo besedo: „Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?“ Torej prav na vrhu svojega trpljenja in zapuščeniosti s strani Očeta Kristus prizna in progla-

General George Marshall

Po drugi svetovni vojni so ponudili ameriškemu generalu Marshallu milijon dolarjev, če objavi svoje spomine. Milijon dolarjev je v 50 letih pomenilo deset današnjih milijonov.

General je ponudbo zavrnil, ker je smatral, da ni pošteno izrabljati javne funkcije za osebno korist.

Danes kdorkoli objavlja svoje spomine in ponujajo 10 milijonov celo Moniki Lewinsky.

General George Marshall seveda ni bil „kdorkoli“.

Pismo iz avstralskih „Misli“

„Misli“ za julij-avgust 1998 so med drugimi objavile tudi naslednje zanimivo pismo Aleksandra Braletiča, starejšega študenta slovenskega jezika v Avstraliji.

Rojen sem bil v Egiptu leta 1940.

Študiral sem francoski, angleški in arabski jezik, slovensko pa sem govoril samo z mamo. Moja mati Pepina se je rodila v vasi Kamnje pri Ajdovščini. Po njeni smrti leta 1992 nisem izgubil samo matere, ampak tudi slovenski jezik, saj nisem imel nikogar, da bi se z njim lahko pogovarjal po slovensko.

Ta izguba jezika se mi je ob obisku Slovenije in sorodnikov naslednje leto že zelo poznala, komaj da sem se lahko za silo sporazumel s stricem, teto in sestrično.

Tako sem se odločil za vpis na sobotni pouk slovenskega jezika v Victorian School of Languages. V šoli sem spoznal dve zelo sposobni učiteljici, Sandi Ceferin in Viki Mrak, od katerih sem se mnogo naučil.

Nisem vedel, da je slovenski jezik tako težak, ampak počasi sem se izpopolnil v govoru, pisanju in branju.

Ob naslednjem obisku v Sloveniji so mi vsi čestitali k mojemu napredku v tako kratkem času. S posebnim vesel-

jem se spomnim srečanja v Ljubljani. Stara ženica me je prosila, da bi jo peljal čez razdrto cesto. Kratek pogovor, ki sem ga imel z njo, sem popolnoma razumel in bil zelo ponosen na to. Spomnil sem se mame in oči so se mi orosile.

Slovenski razred zdaj obiskujem že peto leto. Kadar grem zdaj v Slovenijo, veliko govorim, poslušam radio in berem časnike.

Vse to mi je v neizmerno veselje in osebno zadoščenje.

Trdno sem se namenil, da ne smem izgubiti jezika, v katerem mi je govorila moja slovenska mati. Nočem izgubiti svojih slovenskih korenin in sorodnikov, s katerimi se tako dobro razumem. Ko sem prvič obiskal Slovenijo, je bilo, kot da bi prišel domov. občutek sem imel, da sem se v Sloveniji rodil in tam vedno živel.

Prišla mi je misel:

„To je moja domovina. Tukaj je moj rod.“

si, da je Bog, ki ga potaplja v bolečine in trpljenje, isti Oče, kateremu se z vsem zaupanjem izroča: „Oče, v tvoje roke izročam svojo dušo!“ Božje očetovstvo ni bilo nikdar izpovedano in proglašeno na bolj zgovoren in prepričljiv način kot v tistem trenutku.

Oprti na Kristusov zgled in njegov nauk kristjan ne more biti v dvomu glede skrivnosti zla. Bog je Oče tudi sredi muk, krivic nad nedolžnim in zmagovalja hudobnih. Tega kristjan ne more razumeti in tudi ne skuša razumeti. Ko njegov razum omahuje, mu pa vera daje gotovost. Po veri zagotovo ve, da je Bog oče, da je njegov oče in da je zmeraj oče. V takih okoliščinah kristjan ne potrebuje, pa tudi ne pričakuje od Boga kakšnega vidnega znamenja njegove prisotnosti, kot so jo pogosto pričakovali Izraelci. Kdor prosi za znake, dokazuje, da nima vere. In ne samo, da nima vere, ampak morda niti ni pripravljen verovati. Pristni kristjan ne potrebuje takšnih znakov. Kristjani vemo, ker verujemo; vera nam zadostuje. Ko so Judje zahtevali znamenja, jim je odgovoril: „Ne bo vam dano drugo znamenje kot znamenje preroka Jona“ - namreč Kristusovo vstajenje. Tudi nam mora zadoščati in nam dejansko zadostuje znamenje Kristusovega vstajenja, na katerem temelji naša vera. Tako se ugovor proti božji previdnosti, ki se opira na dejstvo trpljenja pravičnih in blagostanja hudobnih, more pojaviti samo v kristjanu, ki nima resnične in globoke vere.

Kristjani ne smemo poskušati domnevati in razlagati načrtov Božjih s samim naravnim umom. Kajti o teh vemo le to, kar nam je Bog sam izrecno razodel. Vse ostalo je skrito v temi. Ko govorimo o načrtih božje previdnosti, vemo le to, da jih je zamislil in jih uresničuje neskončno dobri, vsevidni in vsemogočni Bog. Verujemo in po veri vemo, da so načrti Božje previdnosti načrti Božje dobrote in ljubezni.

Govorice ljubezni pa ne more umeti goli razum. Ljubezen ima svojo lastno logiko, ki je drugačna kot logika uma. Ljubezen človeka neposredno dojame, jo čuti, jo veruje. Ljubezen se ne dokazuje, se kvečjemu izkazuje. Zato se kristjanu, ki ne veruje v božjo ljubezen, ne more dokazati, da Bog vodi usodo človeštva in posameznega človeka. Samo mi kristjani, ki „smo verovali v ljubezen, ki jo ima Bog do nas“, vemo, da ta-ista ljubezen vodi

naše življenje ne le v svetlih urah, ampak tudi v urah teme in trpljenja. Verujemo, da je vse izraz Božje ljubezni, čeprav ne vemo, kako se ta ljubezen v posameznih primerih kaže. Še več, vemo, da „tistim, ki Boga ljubijo, vse pripomore k dobremu“, kot nas uči sv. Pavel. Le v tej luči je možno razumeti tudi Pavlov nasvet, naj „se zahvaljujemo Bogu in Očetu za vse v imenu Gospoda Jezusa Kristusa.“

Iz povedanega je tudi razvidno, kako je prazno misliti, da bomo spoznali in doumeli načrte Božje previdnosti v zgodovini človeštva. Če ne verujemo, da Bog vodi človeško zgodovino s svojo previdnostjo, potem moramo ob pogledu na toliko krivic, nasilja, zatiranje celih narodov, zmagovalja zla nad dobrim zapasti obupu. Že v časih sv. Petra so hudobni in neverni ljudje zasmehovali kristjane, češ kaj da se je spremenilo s Kristusovim prihodom na svet: „Kaj je z njegovim obljubljenim prihodom? Odkar so namreč očetje zapisali, je vse ostalo tako, kakor je bilo od začetka stvarjenja!“ (2 Pe 3,4). Svet bo tudi po Kristusovem prihodu poln krivic, nasilja in krvi, dokler ne bo Kristusov zgled in njegov nauk prekvasil zemlje.

Ta krščanska razlaga Božje previdnosti, ki pripušča toliko trpljenja in krivic dobrim in nedolžnim, resda presega razum, ni pa proti razumu. Temu so dokaz tudi nekateri veliki poganski

misleci, katerim še ni svetica luč Božjega razodetja, ki pa so vendar zaslutili, da tudi za vso zlobo in krivicami na neki način stoji Božja previdnost. Priča te zavesti je med drugimi Sokrat. Ko so ga nedolžnega sodniki obsodili na smrt misleč, da so mu s tem prizadeli največje zlo, je Sokrat končal svojo obrambo pred njimi s trdnim prepričanjem, da „dobrega človeka ne more prizadeti nobeno zlo, ne v življenju ne v smrti“. In Platon, največji Sokratov učenec, je posvetil velik del enega svojih „Razgovorov“ dokazom, da je resnično zlo, „med vsemi največje zlo krivica, ki jo kdo stori, razuzdanost, skratka kakršnakoli krivica“.

IZ NAŠE KRONIKE

Zahvalna prireditev Tonetu Oblaku ob 40-letnici njegovega kulturnega delovanja v Našem domu v San Justu je bila v nedeljo, 15. novembra; ob slavnostnem kosilu so mu izrekli priznanje in zahvalo Andrej Selan v imenu Mladinskega zbora, predsednica ND Mici Malavašič Casullo, dušni pastir Tone Bidovec, voditeljica Balantičeve šole Angelca Klanšek, podpredsednik ZS Ljuzje Rezelj, v imenu mladine Monika Klarreich in Marcel Brula, v imenu otrok Marjan Godec in Marjana Klarreich, Mladinski pevski zbor se je zahvalil s pesmijo, mladinska folklorna skupina pa z „gasilskim prizorom“; vezno besedilo je brala Danica Malovrh.

Zasluzni Tone Oblak in njegova žena gospa Helena. Kako velik album fotografij bi bil, ki bi vseboval slike vseh mogočih prireditev, iger, akademij, psov in obletnic, za katere je Tone ustvaril nepozabne kulise ali umetniško dekoriral oder v dolgi dobi 40 let! Bog Vama plačaj! - Foto: Marjan Šušteršič

OB SLOMŠKOVEM SPOMENIKU

ALOJZ REBULA

Danes ni prvič, da je mesto Celje doživelo na prostoru, kjer smo zbrani, enega svojih vrhunskih trenutkov.

15. junija 1846, torej pred sto petdesetimi leti, je na tem mestu, kjer zdaj stojimo, stala neka druga večja množica, ki je zdaj v večnosti. Vsi mestni zvonovi so zvonili, zakaj trenutek je bil slovesen. Celje se je poslavljalo od svojega opata, ki je odhajal na škofovsko posvečenje v Salzburg, da bi potem zasedel lavantinsko škofijsko stolnico v Št. Andražu.

Zdaj je prihajal iz bližnje opatijske hiše v spremstvu desetih duhovnikov. Postanek v tukajšnji župni cerkvi sv. Danijela morda ni bil na programu, saj je bodoči škof v trenutku, ko je prišel do pročelja, predril špalir in solzan pohitel v svetišče. V cerkvi se je vrgel pred Najsvetejše.

Od česa se je poslavljajal šestinštiridesetletni Slomšek? Od komaj sedemnajst kilometrov oddaljenega rodnega Sloma? Od bližnje gimnazije, kjer je bil dozorel v izobraženca in - pod vplivom prof. Zupančiča - v Slovenca? Od nekaj ur oddaljene Nove cerkve, kjer je bil, srečen kaplan, doživel zoro svojega duhovništva? Od dragega mesta ob Savinji, kamor bi bil pozneje kot škof najraje prenesel svoj škofovski sedež? Od ljubljene Štajerske, ki je takrat žehlala v prvem poletnem razkošju?

Čez nekaj trenutkov se je spet pojavil na vratih cerkve. Pred njim se je vse do postaje odpiral gost špalir vzradoščenih ljudi, praznično oblečenih šolarjev, cesarskega in mestnega uradništva: špalir, v kakršnega se Celje ni bilo odprlo še nikomur. Samo za dva meseca ga je imelo za opata, a je bilo dovolj, da je v njem vzljubilo človeka in duhovnika. In Anton Martin Slomšek je krenil proti postaji, skozi katero je bila komaj stekla južna železnica, nova železna cesta skozi veliki imperij od prestolnice do morja.

Tako je odhajal, še mladostni, še

zdravi Slomšek škofovat v zeleno dolino med Golico in Savinjsko planino, past slovenske in nemške duše lavantinske škofije, ustanavljat Mohorjevo družbo, pisat *Drobtinice* in *Življenje svetnikov*, reševat svoj narod med Savo in Muro, se v brezmejni predanosti Božji stvari, v plemeniti tekmi s škofovskim sobratom Baragom, vzpenjat na goro blagrov, na goro svetosti...

Bilo je leto 1846, leto izida Prešernovih *Poezij*, leto Marijinih prikazovanj v alpskih strminah La Salette, leto odkritja najbolj oddaljenega od planetov, Neptuna.

Danes, ob izhajanju drugačnih poezij, ob Marijinih prikazovanjih na Slovenskem, ob odkrivanju novih kometov, se je tukaj zbrala neka druga množica: zbrali so se ljudje, ki orjejo s traktorji, ki se vozijo z avti in letali in pišejo na računalnikih. A ki prav tako kot njihovi predniki, če ne še bolj, čutijo v sebi potrebo po odrešenju in vzgon v nesmrtnost. Zbrali so se, da bi odkrili Slomšku spomenik na tem trgu, ki je že dolgo klical po njem, saj nosi njegovo ime: Slomškov trg.

Odkrivajo ga v času, ko kakšni drugi spomeniki mogočnikov tega sveta odhajajo s svojih moralnih, če že ne še materialnih podstavkov. To je namreč spomenik človeku srca in

duha, ki mu narod ni bil orodje za vzpon na oblast, človeku miru in kulture, ki ni imponiral tujih barbarstev in uvajal policijskega sistema...

Spomenik postavljamo človeku, ki si je na večer mašniškega posvečenja, v tišini olimskega župnišča, napisal takšenle program:

„Posvečena so moja usta, naj govore svete reči. Posvečene so moje roke, naj delajo le svete reči. Posvečene so moje oči, naj gledajo le nebeške reči...“

Ne glede na uradno sodbo Cerkve slovenska narodna duša čuti, da danes postavljamo spomenik ne samo veliki človeškosti, ampak njenemu vrhuncu, svetosti.

Slomškov spomenik! Iz nekega že oddaljenega umetniškega navdiha je prišel v mavec in v bron! Kakšna simbolika naše klasične narodne stiske je v njem!

Poglejte.

V Mariboru je imel svoj spomenik neki neslovenski admiral, a ga ni imel ustanovitelj škofijskega sedeža v mestu ob Dravi. Ko je bil končno njegov spomenik, zaenkrat samo še v mavcu, na tem, da leta 1938 stopi na podstavek, je nabirko za njegovo postavitve spodrinila druga nabirka, za mogočnika tega sveta, za neslovenskega kralja. Ko je izbruhnila vojna, se je moral kip, če se je hotel rešiti pred Hitlerjevim barbarstvom, dati razžagati v kose in se tako razkosan zateči v depo nekega muzeja.

A te umetnine ni zaznamovala samo stiska časov. Zaznamoval jo je tudi boj slovenskega umetniškega genija, in sicer ne samo s snovjo, ampak tudi z Bogom in njegovo Cerkvijo: s snovjo in z Bogom.

K temu je bila poklicana Karla Bulovčeva.

Karla Bulovčeva je s svojo sirotno mladostjo, s svojim umetniškim zanosom, ki je njeno dleto v slovensko-evropskem zamahu zanašal od Nietzscheja do Matije Gubca in kralja Matjaža, s svojim - ob ohranjanju nepretrgane otroške vernosti - izstopom in ponovnim vstopom v katoliško Cerkev bila preveč doma v območju svetega, velikega in tragičnega, da se ne bi mogla ustvarjalno soočiti z Antonom Martinom Slomškom. Slomšek je pritegnil umetnika, ki ga je znal

dojeti.

V njeni zamisli je veliki škof, ta svetniški pedagog slovenskega naroda, sedel med nas v mavcu, preden se je oblekel v bron, monumentalno slovesen, v zemeljski grčavosti, v teži svojih škofovskih oblačil, noseč na sebi dih njenega ekspresionističnega časa. Na svoja kolena je vzel orodje, s katerim je bil oral slovensko njivo za sejanje evangelija in kulture, se pravi knjigo, tisto knjigo, v katero je, neutrujen pisec in korektor, vse življenje verjel, kakor mi danes komaj še verjamemo. K sebi je z očetovsko kretnjo pritegnil dečka, kateremu je svojo božjo in človeško pedagogiko namenil.

Morda bi si v času ženske afirmacije zaželeli poleg njegovega Blažeta še njegovo Nežico.

In tako stoji zdaj pred nami, sredi svojega srčnega mesta, bolj perspektiva kot klic v preteklost, bolj kažipot naprej kot odmev minulega, za nenehno lekcijo humanizma, krščanstva in slovenstva tudi za tisočletje, ki je pred nami.

Pred nami stoji, propovednik zvestobe tistima dvema identitetama, ki nas harmonično umeščata v časno in v večno.

Prvič je to zgodovinska identiteta, ki nam daje ime med narodi in zdaj tudi med državami in ki je naše potrdilo za ta svet, izkaznica naše tostranske usode.

Drugič pa naša nadzgodovinska identiteta, ki je naša umeščenost v kozmično in večno, in nesmrtnost, tja, kjer bodo obrisane tudi vse slovenske solze.

Dve zvestobi, s katerima je izpolnjen ves Slomšek in ki delata njegovo človeškost tako harmonično ter jo dvigata iznad vsake moderne nacionalne tesnobe in psihotičnosti.

Lahko se vprašamo: katera vizija bi mogla biti boljša in lepša, bolj slovenska in obenem bolj univerzalna, bolj evropska, če nam je do te že bolesterne oznake, od Slomškove? Ob njej se bo morala vdati v priznanje lastne inferiornosti vsakršna možna imanentistična vizija, vsakršna vizija brez transcendence. Saj bo, izmaknjena iz tečaja Božjega, v vakuumu svoje imanence, zmeraj tvegala, da zaniha od enega nihilističnega ekstrema do drugega, od pogsanskega malikovanja narodnega do podcenjevanja ali celo zanikanja narodnega. Moderno rečeno: da bo tvegala nihanje med nacionalizmom in cinizmom.

Kateri višji vzor naj si torej naša vizija postavi za vse prihodnje slo-

TEMNA STRAN MESECA

Temna stran meseca je razstava, ki so jo svečano odprli 26. novembra v Muzeju novejšje zgodovine (Cekinov grad) v Tivoliju v Ljubljani in nosi podnaslov *Kratka zgodovina totalitarizma v Sloveniji, 1945-1990*.

Avtorji razstave, ki je nastala kot odziv na stalno muzejsko postavitve razstave *Slovinci v XX. stoletju*, so pisatelj (tudi urednik založbe Slovenska matica) Drago Jančar, univerzitetni profesor Vasko Simoniti in Janez Suhadolc. Sodelovala je tudi cela ekipa raziskovalcev, med njimi posredno tudi tržaški časnikar Ivo Jevnikar, ki že dolgo raziskuje zamolčane usode in povojno trpljenje naših ljudi.

Na otvoritvi je spregovoril v imenu organizatorjev dr. Ljubo Sirc, ki je tudi sam okusil povojno trpljenje; dejal je, naj sedaj ta zgodovinski čas dobro spoznamo ter naj nam vsem skupaj služi kot opomin, da se ne bi kaj takega več ponovilo.

Na 28. panojih in v vitrinah so z različnimi dokumenti tematizirani posamezni problemski sklopi, od prevzema oblasti leta 1945, povojnih pobojev in političnih procesov, prek ozračja in oblik totalitarnega pritiska in ustrahovanja v obdobju do leta 1990 pa do ideološkega boja v kulturi, znanosti in šolstvu na Slovenskem v nekdanji Jugoslaviji. Poseben dodatek je

dokumentarno filmsko gradivo, ki so ga delno dobili od nacionalne televizije. Ob razstavi sta izšla tudi dva kataloga, v slovenskem in angleškem jeziku. Založba Nova revija pa bo v kratkem predstavila še zbornik na skoraj 850 straneh z besedili in fotografijami z naslovom *Temna stran meseca*.

Razstava v ljubljanskem Muzeju novejšje zgodovine bo trajala do 31. januarja 1999. Avtorji in sodelavci „razstavo posvečajo vsem žrtvam komunistične diktature in njenega totalitarnega sistema v Sloveniji, imenovanim in neimenovanim, znanim in neznanim, v čast živim in v spomin mrtvih. Vsi, žrtve in preganjani, ki nastopajo v sodnih in državnih dokumentih, objavljenih na razstavi, so bili krivično obtoženi, obsojeni ali obravnani“. Na razstavi je tudi poseben prostor, kjer so navedeni ljudje iz zamejstva, ki jih je tedanja komunistična oblast preganjala: tako lahko preberemo zapis o Francu Jezi, o politiku Engelbertu Besednjaku, o Slavku Uršiču ter seveda o usodi padalcev.

Razstavo je finančno podprlo slovensko ministrstvo za kulturo, v okviru projekta *Muzej odprtih vrat* pa jo je omogočil Muzej novejšje zgodovine.

Novi glas, št. 46 1998

venske čase? Slomšek namreč te svoje vizije ni samo razglašal. Živel jo je. S kakšno doslednostjo, nam dokazuje dve skrajnostni drži njegovih nasprotnikov: na eni strani obnašanje, ki si ga je nemški šovinizem privoščil na njegovem pogrebu, s pljuvanjem v njegov grob, na drugi strani pa pitanje z izdajalcem, ki si ga je simetrično privoščila plehkoba domačega liberalizma.

A naj na koncu žarek njegove slave zasije tudi na nekatere ljudi, ki so za to njegovo bronasto, a obenem tudi psihološko navzočnost med nami zaslužni. Umetnici smo se že poklonili in temu naj dodamo samo še čustveni poudarek ob dejstvu, da postavitev spomenika skoraj natančno sovpada s stoletnico njenega rojstva.

Ob njej se poklonimo še domoljubu, brez katerega te navzočnosti med nami ne bi bilo, vsaj v kreaciji Karle Bulovčeve ne, namreč pokojnemu profesorju Franju Bašu, ki je iz strahu

pred Nemci dal odlitek strokovno razžagati v trinajst kosov - kakor za nov slovenski križev pot! - in ga spraviti na varno. A moralno je bil soudeležen ob samem nastajanju kipa, saj je bila umetnica našla v njegovem malem sinu model za Slomškovega dečka.

Naj omenimo še Slomškove prijatelje, ki so nam bližji: državnega sekretarja za kulturo Karla Gabrščka, ki se je zavzel za umetnino Karle Bulovčeve in je pritegnil k sodelovanju še dr. Ivana Stoparja, kiparja Moma Vukoviča, ki je nadzoroval odlivanje kipa v bron, direktorja restavratorskega centra Josipa Korošca, direktorja Janeza Mikuža ter dušo projekta, imenovanega na koncu namesto na začetku, gorečega čuvarja Slomškove tradicije, celjskega opata Friderika Kolška.

Naj bo vsem izrečeno priznanje, da je veliki slovenski škof dobil v svojem dragem Celju sebe vreden pomnik, mesto ob Savinji pa novo dragoceno mestno znamenitost.

Čas sam ne prinese sprememb

Pogovarjal se je Jože Škerbec

Si urednik slovenskega katoliškega tednika „Družina“. „Družino“ poznamo in cenimo tudi v priseljenci v Argentini. „Družina“ je tudi književna založba in zadnje čase tudi turistični urad. Ali si ti direktor vseh treh vej? Koliko sodelavcev imate?

„Družina“ je nastala kot časopis, kot verski mesečnik, v letu 1952 in je dolgo časa ostalo takšno glasilo. V tistih težkih razmerah je bilo veliko ovir s strani komunističnega režima, ko ni bilo papirja za ta časopis, ko se duhovniki iz drugih škofij niso mogli naročiti nanj, ko so verniki čakali v vrsti, da je kdo umrl, da so lahko dobili izvod, in podobno. Takšno stanje je trajalo tja do leta 1965, kasneje so se pa stvari spremenile in „Družina“ se je iz skromnega verskega lista najprej razvila v večji verski list, nekaj časa je izhajala že štirinajstdnevno, po letu 1973 pa je postala tednik. V 80. letih se je začela razvijati v cerkveno založbo in je začela izdajati tudi druge revije in knjige. V lanskem letu pa smo ustanovili tudi romarsko turistično agencijo, da bomo ljudem pomagali pri romanjih in potovanjih po svetu. Podjetje ima svojega direktorja, ki to vodi, in to sem sedaj jaz, imam pa veliko drugih sodelavcev, ki vodijo in skrbijo za posamezna področja, kot odgovorni urednik „Družine“ Franci Petrič, odgovorna urednica revije „Mavrica“ Mira Dobravec, odgovorni za tiskarsko delo Mitja Zupančič in tako naprej. Vseh zaposlenih nas je danes 35.

Kdo pa izbira knjige, ki jih izdajate?

Urednik knjižnega programa sem jaz. Poleg ostalega dela skrbim tudi za izbor knjig, ki jih izdajamo pri „Družini“, in se na tem področju seveda posvetujem tudi z drugimi, ki mi pomagajo, da izberemo prave knjige. Vendar formalno sem urednik knjižnega programa jaz.

Imaš poleg naštetih še druge zadostitve v Cerkvi na Slovenskem?

Poleg dela pri „Družini“ imam še veliko drugih obveznosti. Zlasti bi tu-

kaj poudaril vodenje Tiskovnega urada Slovenske škofovske konference. Potem sem član različnih cerkvenih komisij, kot komisije za verski tisk pri Škofovski konferenci ali kot član komisije za pripravo novih škofij ali tudi član cerkvene pogajalske komisije za ureditev odnosov med Cerkvijo in državo. Vodim tudi cerkveno podkomisijo za vprašanje vračanja gozdov ljubljanski nadškofiji. Tudi tukaj gre za pogajanje z državo. In še kaj bi se našlo.

Omenil si nove škofije. Kaj bi na kratko glede tega omenil?

Vprašanje, ali Slovenija potrebuje še kakšno novo škofijo, v smislu, da bi se sedanje tri škofije razdelile, je že kar staro vprašanje in so ga ali pa smo ga že večkrat obravnavali v preteklih desetletjih. Sedaj, ko se pripravlja sinoda Cerkve na Slovenskem in ob koncu tisočletja, je to vprašanje zopet postalo živo in predsednik Slovenske škofovske konference in ljubljanski nadškof in metropolit dr. Franc Rode je v začetku letošnjega leta v imenu škofovske konference ustanovil posebno komisijo, ki naj bi pripravila predlog za nove škofije. Ta osemčlanska komisija je to delo skoraj v celoti že

opravila in za konec meseca novembra bomo za škofovsko konferenco pripravili predloge teh novih škofij. Potem se bodo morali naši škofje sami odločiti, koliko teh predlogov bodo sprejeli in katere bodo posredovali v Rim na Sveti sedež, ki je edini pristojen, da potem ustanovi nove škofije. Res pa je, da je Sveti sedež zelo naklonjen temu, da bi bilo v Cerkvi na Slovenskem nekaj novih škofij. S tem bi tudi Slovenska škofovska konferenca dobila neko večjo težo in na ta način bi tudi izpolnili navodila II. vatikanskega koncila, ki je v odloku o škofih opisal vlogo škofa kot pastirja, ki je v neposrednem, stalnem stiku z božjim ljudstvom, z verniki. In manjše škofije takšno stalno in bolj povezano pastoralno delo lažje omogočajo kot velike.

S padcem prejšnjega režima se je položaj Cerkve v odnosu do države bistveno spremenil na boljše. Vendar imate še zmeraj veliko odprtih, neresenih problemov v odnosu do države. Katere težave predvsem doživlja Cerkve pri opravljanju svojega poslanstva v dobi tranzicije?

Gre za veliko nesporazumov in predsodkov. V prejšnjem totalitarnem sistemu je bila katoliška Cerkve, pa tudi druge krščanske Cerkve potisnjene na rob družbe, brez pravega vpliva, omejene na zgolj zelo ozko področje delovanja znotraj cerkvenih zidov. V demokratičnih družbah, kjer je večinska vera katoliška, v Evropi in drugod po svetu, ima katoliška Cerkve neko drugačno mesto v družbi. In v Cerkvi na Slovenskem se v teh letih po demokratičnih spremembah prizadevamo samo za to, da bi katoliška Cerkve pri nas imela neko primerljivo mesto kot ga ima katoliška Cerkve v drugih demokratičnih evropskih državah. In nič drugega. Ne želimo nobenih privilegijev, nobenih posebnih pooblastil, ampak možnost, da Cerkve opravlja svoje poslanstvo tako kot v drugih deželah. In tukaj gre za te nesporazume, ko nekatere politične sile vidijo v tem poskuse, da bi Cerkve, ne vem kakšne pozicije ponovno pridobila. Govorijo o nevarnosti rekatolizacije slovenskega naroda, o povračanju v „stare čase“. Cerkve želi služiti, ne želi imeti privilegijev, seveda pa tudi noče, da bi ostalo tako kakor je bilo v totalitarnem sistemu.

Ali ima Cerkve med drugimi problemi tudi dolgove, finančne težave?

Finančne težave prav gotovo so, ker tudi to vprašanje še ni bilo sedaj v slovenski državi urejeno. Namreč gmotno vprašanje, od česa naj Cerkev v slovenski družbi živi. Ves čas po revoluciji in stari jugoslovanski državi je Cerkev živela zgolj od darov vernikov in od darov, ki jih je Cerkev dobila od različnih mednarodnih ustanov. Danes se na tem področju ni skoraj nič spremenilo. Nastale so pa nove velike potrebe po denarju, če Cerkev želi opravljati svoje poslanstvo tako kot ga opravlja drugod. Samo za zgled, za primer naj navedem ustanovitev klasične gimnazije v Šentvidu. Ljubljanska nadškofija je morala obnoviti povsem opustošene prostore Zavoda sv. Stanislava, iz katerega se je izselila jugoslovanska vojska. Država to gimnazijo seveda financira, plačuje profesorjem plače, ker ima gimnazija državno koncesijo. Vendar pa je bilo potrebno pripraviti prostore in to je morala narediti škofija sama in zato se je pri tem tudi zadolžila. Računali smo, da bomo z vrnitvijo premoženja, ki je bilo v Cerkvi prej zaplenjeno, te dolgove z lahkoto poplačali, ker pa se je to vračanje zelo zavleklo, in ker mu še tudi sedanja vlada zelo nasprotuje, je vprašanje dolgov seveda umestno. Za ljubljansko nadškofijo lahko rečem, da je zadolžena prav zaradi obnove Zavoda sv. Stanislava.

Danes je gotovo eno izmed važnih vprašanj vračanje gozdov Cerkvi, ki jih je zaplenil prejšnji komunistični režim. Videti je, da kar nekako ne gre. Bi, prosim, opisal nekoliko to, problem gozdov.

Ljubljanski nadškofiji, ostalima dvema škofijama pa tudi župnijskim uradom in redovnim skupnostim je bilo po vojni nacionalizirano skoraj celotno premoženje, tako stavbe kot tudi poljedelska zemlja ali gozdovi in druge podobne površine. Zakon o denacionalizaciji je že takoj po demokratičnih spremembah določil, da morajo upravičenci in tudi katoliška Cerkev dobiti svoje premoženje nazaj. Zakonu so nekatere politične stranke močno nasprotovale in poskušale, da bi se njegovo izvajanje čim

bolj otežilo. Takšno stanje je še danes. Mnogi župnijski uradi, redovne skupnosti pa tudi sama ljubljanska nadškofija so že dobile nazaj nekaj tega svojega premoženja. Za ljubljansko nadškofijo lahko rečem to, da je upravičena do vrnitve 37.000 ha gozdnih in travniških površin. In večino tega še ni bilo vrnjeno, nekaj malega pa je že bilo vrnjeno tudi ljubljanski nadškofiji. Zato smo se v lanskem letu, torej tudi po prihodu novega ljubljanskega nadškofa dr. Franceta Rodeta, z državo dogovorili, da bi bilo potrebno čim prej urediti odnose med Cerkvijo in državo in pripraviti vse pogoje, da bi kasneje sklenili tudi meddržavni sporazum med Republiko Slovenijo in Svetim sedežem. V ta namen sta bili ustanovljeni posebni dve pogajalski komisiji, tako cerkvena kot državna, ki na skupnih sejah obravnavata ta vprašanja ureditve odnosov med Cerkvijo in državo. Da ne bi prav vprašanje gozdov

obremenjevalo ta pogajanja, je bila v ta namen ustanovljena posebna podkomisija za vprašanje vračanja gozdov ljubljanski nadškofiji. To podkomisijo s cerkvene strani vodim jaz, z državne pa predstavnik vlade minister Tagon. Ta pogajanja so trenutno v nekakšnem mirovanju, ker je med tem časom Državni zbor sprejel novelo zakona o denacionalizaciji, po katerem je bil zakon tako spremenjen, da bi Cerkev bila pri tem močno oškodovana in ne bi dobila večine svojih gozdov nazaj v naravi. Mi, na cerkveni strani menimo, da je to velika krivica, zato smo se pritožili na Ustavno sodišče, ki bo v teh dneh verjetno izdalo svoje mnenje, ali je ta novela zakona protiustavna ali ne. Na naši strani menimo, da je to izrazito protiustavno dejanje in da mora Državni zbor takšen zakon odpraviti in da mora država poskrbeti, da bi se to krivično odvzeto premoženje čim prej vrnilo upravičencem, tako posameznikom kot tudi Cerkvi. Kar zadeva ljubljansko nadškofijo, bomo to premoženje, ki ga bomo dobili nazaj, uporabili predvsem v te najbolj temeljne namene, ki jih ima Cerkev. To pa je pomoč ubogim, potrebim, pomoč cerkvenim šolam in podobne stvari. Za to tako socialno poslanstvo bi radi upravljali s tem premoženjem, ki ga bomo dobili nazaj. Pa tudi gmotni položaj Cerkve same bi se s tem nekoliko uredil, nikakor pa to ne pomeni, da bi bilo s tem že rešeno vprašanje, kako naj Cerkev živi v slovenski državi. Veliko denarja za njeno delovanje, tako na kulturnem pa tudi verskem področju, bo še potreba poiskati. Kar se tiče, kakšno je to premoženje, ki ga mora ljubljanska nadškofija dobiti nazaj, gre za približno 30.000 ha gozda, od tega je veliko gozda takšne narave, da je z njim težko gospodariti, ker je v Triglavskem narodnem parku. Gre pa tudi za travniške površine in za nekaj stavb, ki so bile cerkvene. Nekatere so že vrnjene, njihovo stanje je slabo in če želi Cerkev te stavbe obnoviti, mora imeti za to tudi denar. Tega pa danes ni.

25. oktobra 1998 je bila krščena v sanjuški stolnici MILENKA LUCIANA URBANČIČ, hči Janeza in Nežke roj. Durič. Botra: Silvia Marzoa in Franci Urbančič. Krstitelj: Anton Bidovec.

Kako si razlagaš surovo in žaljivo medijsko kampanjo

proti Cerkvi nasploh in sedaj posebej tudi proti nadškofu Rodetu?

Težko je najti neko pametno razlago. Vsekakor je to odraz neke politike, ki v Cerkvi vidi nekakšno sovražnico slovenskega naroda. Tukaj pa gre za temeljno zmoto pri tistih, ki tako gledajo na Cerkev. Cerkev je bila v prejšnjem sistemu zapostavljena, močno ovirana, razkristjanjevanje se je tudi zaradi proticerkvene politike pri nas tako razširilo. Nastale so velike spremembe, mnogo vernih ljudi je vero izgubilo, iz mnogih družin je to versko izročilo izginilo, vendar to so dejstva, s katerimi računamo in vemo tudi v Cerkvi, da jih ni mogoče spremeniti čez noč. Vendar bi Cerkev rada opravljala svoje poslanstvo in ostala zvesta Jezusovemu naročilu, da oznanja evangelij v vseh časih in vseh razmerah in da živi tudi danes. Ne da bi vladala, ne da bi imela privilegije, temveč, da bi ljudem služila. Na Slovenskem je veliko neznanja, je veliko predsodkov in izraz

takšnega stanja so tudi ti napadi na Cerkev in tudi posebej na gospoda nadškofa, ki je z zelo jasnimi stališči večkrat povedal slovenski javnosti, da pač v Cerkvi določenih stvari ne sprejmemo takšnih kot so, da se želimo o njih pogovarjati, da jih želimo spremeniti, vendar s pogovorom v dialogu skupaj z ostalimi, vendar jasno, kot nekdo, ki je tukaj prisoten tisoč in več let. In to je katoliška Cerkev, s katero je treba pač računati, vendar v dialogu, z razumevanjem v iskanju skupnih rešitev. Nekateri takšnih jasnih besed nočejo slišati, zato Cerkev napadajo, zato napadajo tudi nadškofa. Vendar nastaja lažen vtis, da je ne vem kako velika množica, da je neki splošen odpor proti Cerkvi. V resnici gre za posameznike, ki v posameznih javnih glasilih ustvarjajo mnenje, da gre za ne vem kakšno množično nasprotovanje. Gre za posameznike, ki jim časopisi, radii in televizija dajejo prostor, da napadajo Cerkev.

Ali imate cerkveni ljudje ali pa katoličani, tudi laiki, dostop do radia in televizije, razen Obzorij Duha, ki redno oddaja?

Dostop seveda imamo. Pri

nas zakon o javnih glasilih, pa tudi zakon o radiu in televiziji omogoča, da ljudje povedo svoje mnenje. Mislim, da se premalo poslužujemo verni ljudje na splošno svojih demokratičnih pravic in da ne zahtevamo drugačne uredniške politike. Tukaj je čutiti neko pasivnost, neko preveč vdano prenašanje tudi kakšnih napadov. Danes namreč lahko vsak odločno protestira in če bi katerikoli časopis, katerikoli radijska postaja ali televizija dobila tisoče in tisoče protestnih pism zaradi takšne ali drugačne oddaje, takšnega ali drugačnega članka, sem prepričan, da bi takšne oddaje ali takšnega pisanja ne bilo več. Ljudje pa nekje v sebi nosimo nekakšen prikrit strah, ki je ostal kot posledica prejšnjega totalitarnega sistema. Prej je bilo treba molčati in potrpeti, ker se ni dalo nič narediti. Danes so spremembe možne, vendar ljudje tukaj res premalo naredimo, premalo odločno zahtevamo drugačno politiko, drugačno uredniško vodenje ča-

sopisa, radia in podobno.

Spričo razkristjanjenja slovenske družbe in potrebe po novi evangelizaciji bi bile potrebne tudi izrazite apostolske organizacije. Cerkev na Slovenskem ima dobro organizirano in delujočo Karitas, ima nekatera mladinska gibanja ali molitvene skupine, morda biblične, vtis pa imam, da nimate izrazito apostolskih. Kako je glede tega?

Ena izmed posledic preteklosti je tudi to, kar opažate. Vse te apostolske organizacije KA, Marijine družbe, Zveza mož, Zveza žena in podobno, vse to je seveda bilo bogato in na široko razvejano in vse bolj ali manj zatrt v prvih desetletjih revolucije po II. svetovni vojni. Takratna oblast se je najbolj bala organizirane oblike kakršnekoli dejavnosti. Te apostolske družbe so pravzaprav izumrle, morda le kakšni ostanki še kje živijo. Ena izmed analog, ki nas čaka v prihodnje in o katerih bomo govorili tudi na bližnji sinodi Cerkve na Slovenskem, je ravno to. Kako nanovo v novih razmerah, pod novimi pogoji in za novo kulturo ljudi ustvariti neke strukture, ki bodo bolj živo prisotne v Cerkvi in ki bodo posamezniku omogočale dejavno vlogo v družbi in Cerkvi. Mladinske skupine, molitvene skupine in podobno, ki so res na široko razvejane, imajo včasih to hibo, da so premalo obvezujoče za člane. Kar nekam lahko razvodnijo. Danes sem član mladinske skupine, jutri nisem, danes se mi ljubi iti na sestanek, jutri se mi ne ljubi. Medtem ko neke organizirane oblike človeka malo bolj privedejo k njegovemu delu. Tega nam manjka.

Nadškof Rode mi je zadnjič dejal: „Včasih se v Sloveniji nekako varamo ali tolažimo ali opravičujemo, češ da bo čas prinesel spremembe. Vendar,” pravi, „sem prepričan, da bo do sprememb prišlo samo, če bodo ljudje, ki bodo za spremembe delali, spremembe pripravljali. Čas sam jih ne bo prinesel avtomatično.” To prepričanje, se mi zdi, je splošno med ljudmi.

12. decembra 1997 sta se poročila v cerkvi Marije pomagaj v Buenos Airesu CVETKA PREGELJ in JANKO ŽNIDARŠIČ. Čestitamo!

To je lahko seveda svojevrsten izgovor, da človeku ni treba kaj posebej narediti, se zavzeti za neko novo stvar in se potem tolažiš, saj bo že bolje. Stvari se bodo spremenile, kadar se bomo spremenili ljudje. Za spremembe bo potrebna tudi osebna zavzetost, osebno spreobrnjenje in tudi delo, da do tega pride. To je seveda res.

Škof Rožman je v Sloveniji še vedno zamolčana oseba. Dr. Drobnič, državni tožilec, je pač začel s postopkom za rehabilitacijo, za revizijo obsojbe. Naročil je zgodovinarjema Dolinarju in Pečarjevi, da sta napisala ekspertizo. Drugače se je pa kar nekako ustavilo in kvečjemu se bere razne sramotilne članke kake Spomenke in njej podobnih, s strani Cerkve ali pa drugih demokratično usmerjenih ljudi pa ni opaziti kakih pojasnil ali odgovora. Je kakšna misel ali načrt, da bi se škofa Rožmana res objektivno, nepristransko presodilo?

Škof Rožman vsaj v cerkvenih krogih ni zamolčana osebnost, da bi danes o njem kdo načrtno molčal ali ga kakorkoli hotel potisniti v ozadje. Vsaj na cerkveni strani to ne velja. V ljubljanski nadškofiji je velika želja, smo se že večkrat pogovarjali, da bomo poskrbeli, da bi njegove posmrtno ostanke prinesli v Slovenijo. Omenili ste 40-letnico njegove smrti. To bi bila lepa priložnost, da bi se to v prihodnjem letu ali letu 2000 tudi naredilo. Morda se tudi bo. Vsekakor je omenjena knjiga o procesu proti škofu Rožmanu, ki smo jo izdali pri „Družini“, mnogim pomagala do takšne podobe škofa Rožmana, ki je prej niso poznali, ker pač ti dokumenti niso bili poznani. Prav zaradi tega je knjiga doživela tudi veliko napadov s strani različnih, ker ga pokaže v drugačni luči, kot žrtev totalitarnega sistema, kot žrtev političnega procesa in kaže, da je podoba bila umazana. In tega nekateri nočejo sprejeti. Vendar mislim, da bo vedno bolj prihajala v ospredje prava njegova podoba. Tudi razne knjige po svetu, kot „Črna knjiga komunizma“, ki je izšla v Franciji in drugod, kažejo komunizem v pravi luči, kar bo pomagalo pravilneje ocenjevati tudi vlogo škofa Rožmana. Zadnja razglasitev za blaženega kardinala Stepinca tudi kaže, da se napačna podoba, ki jo je ustvaril komunizem o Stepincu in Rožmanu, podira, in da prihaja v ospredje drugačna. Sem prepričan tudi, da bo resnica o vlogi škofa Rožmana med vojno zmagala in

da bodo njegovi posmrtni ostanki počivali v Sloveniji.

Nekateri sodijo, da bi se z rehabilitacijo škofa Rožmana sesul mit o NOBu, češ da je on odkril pravi obraz OF in opozoril slovenski narod na to. Danes tudi nasledniki prejšnje garniture na vladi komunizem sicer obsojajo, NOB pa zelo poveličujejo.

V Sloveniji je ena izmed značilnosti, da imajo mnogi zelo kratek spomin in da pozablajo tudi stvari, ki so jih sami govorili. Bivši komunisti in bivši revolucionarji, ki so se 40 in več let hvalili z revolucijo in socializmom, so danes zapadli v popolno pozabo in govorijo čisto druge stvari. Po Sloveniji stoji okrog 3000 spomenikov revolucije in komunističnih idej, danes pa isti ljudje govorijo, da revolucije sploh ni bilo, da je bil samo osvobodilni boj in podobno. Njihovo početje je pač razumljivo, ker se jim je vse podrlo in ko se jim bo tudi to podrlo, se bodo morali soočiti z resnico, da so bili tudi oni žrtve komunistične prevare, tragične žrtve, in da so gradili vse skupaj na pesku.

Glede Mauserjeve trilogije „Ljudje pod bičem“ sta mi dejala ljubljanski nadškof Jože Pogačnik in prof. Jakob Šolar, da so te knjige po človeški, literarni in umetniški plati takšno delo, da na komunistični ali levičarski strani ni enakega, ki bi se mu lahko postavilo ob bok. Mislim, da bi bilo primerno, da bi jo ponatisnili in razširili v Sloveniji. Človek ima vtis, da je malo zanimanja in poznanja tudi glede umika tisočev ljudi maja 45 in njihovega življenja po taboriščih. Vse to je gospod France Pernišek iz zapiskov svojega dnevnika zelo dobro obdelal in objavil v naši reviji „Duhovno življenje“. Morda bi bilo tudi to vredno ponatisa, saj je zelo stvarno in dobro napisano. Iz tega vašega skupinskega obiska sklepam, da je neke vrste zanimanje za dogodke tistih dni.

Zanimanje seveda je. Vendar takšne zgodovinske teme pa nekako ne vlečejo. Omenjena knjiga je seveda tudi v Sloveniji močno razširjena, ker je celovška Mohorjeva družba izjemno veliko izvodov prodala tudi v Sloveniji. In morda se bo odločila tudi za ponatis ponovno. „Družina“ nima avtorske pravice, ki je verjetno pri Mohorjevi.

Če se ne motim, je Mauser zaston-

jsko podaril svoje knjige založbam.

Lahko se pozanimamo za to. Knjiga, ki bi opisala ta eksodus slovenskih političnih beguncev, bi bila seveda zanimiva, morda bi tudi doma vzbudila zanimanje. Ljudje so v teh letih seveda bili obremenjeni s tolikimi stvarmi, da so morda kdaj tudi preveč pozabili na koga, ki je moral bežati v svet. Vendar te stvari se popravljajo in upam, da se bodo v prihodnje še bolj, da bo zavest, da toliko rojakov živi v tujini, in da so po krivici morali zapustiti domovino, da bo to živo prisotno. Prav ta naš letošnji obisk ob 50-letnici, ko se je del slovenskih beguncev preselil v Argentino, je dokaz, da te povezave so, in da bodo tudi v prihodnje še naprej bolj žive kot so bile doslej. 190 ljudi, ki je ob tej priložnosti v Argentini, je dokaz za to. Veliko navdušenje ljudi, veselje ob srečanju, opazovanje življenja tukaj, tako v slovenski skupnosti kot sicer v Argentini, pomeni, da bo takšno zanimanje tudi v prihodnje. In upam, da bomo pri „Družini“ vsako leto s takšno ali manjšo ali malo večjo skupino poromali v Argentino, obiskali rojake in si ogledali kakšno lepo znamenitost tukajšnje dežele.

Hočeš reči torej, po vašem sedanjem skupinskem obisku Argentine, da imaš vtis, da je uspel in da so srečanja z argentinskimi Slovenci potekala v redu in da je bil ogled nekaterih argentinskih krajev in posebnosti zanimiv in zadovoljiv?

Vsa ta skupina, ki je potovala po Argentini in ki je včeraj odšla domov, je izjemno navdušena nad vsem, kar so videli in kar so lepega doživeli, in bodo najboljši glasniki Argentine in slovenskega čudeža v tej deželi. 70 naših popotnikov je še vedno tukaj. Ti se bodo vračali v ponedeljek in upam, da bodo imeli tudi oni podobna lepa doživetja in da bo to res pomenilo začetek nekih kasnejših vezi, ki nas morajo še bolj povezati. Vendar namen te naše pobude pri „Družini“ pa ni samo enosmerna, da bi samo iz Slovenije ljudje prihajali v Argentino. Naš namen je prav tako tudi ta, da bi si tudi od tu čim več rojakov ogledalo Slovenijo, obiskalo svoj rojstni kraj, starejši, še več pa mlajši, da bi si ogledali rojstni kraj svojih staršev in starih staršev, s tem ohranili povezanost s Slovenijo in ohranili ljubezen do slovenskega jezika. Še bolj dolgoročno gledano, pri „Družini“ in kjer koli bomo, se bomo trudili, da bodo na

POGOVORI

ob kavi

Zapisuje Srečko Jug

Kjerkoli pod Južnim križem boš srečal v vsakem Slovenskem domu v nedeljo po maši skupino mož, ki opravljajo svoje najvažnejše nedeljsko opravilo: možujejo. Medtem ko ženske brezskrbno klepetajo, možje resno sedemo za mizo in pričnemo reševati svet. O čem teče beseda? Obseg in vsebina pogovorov sta neizčrpna. Tudi pri našem pomašnem omizju je tako. Včasih smo sedali okrog večje mize na sredi sobe, zdaj zadostuje mala mizica v kotu. Navadno smo trije. Ker mi vest očita, da nisem pogovorov zapisoval že pred leti, sem se lotil tega odgovornega posla, kot sem slišal pri duhovnih vajah, da ni nikoli prepozno.

+ +

Komaj smo posedli, je Peter privlekel na dan že malo zmečkano „Prenso“ („Naciona“ ne bere, ker so lastniki masoni) in pokazal na naslov, kjer je pisalo, da bodo Angleži izročili Špancem čilenskega generala Pinocheta.

„No, kaj pravita?“ je pogledal okrog sebe, kot bi nas vsaj ducat sedelo pri mizi in čakalo na kavo. Ker sva s Pavlom predolgo brala, kaj še je bilo pod naslovom napisano, je ogorčeno zagodrnjal: „Le s kakšno pravico?“

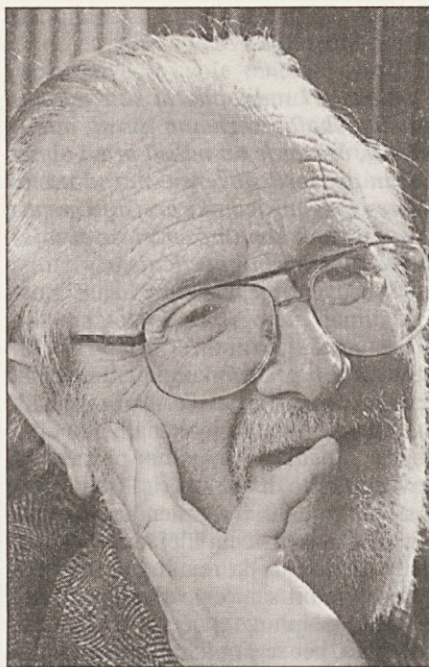
Pavel je pomešal kavo, ki je med tem priromala na mizo, in zmajal z glavo: „No, Pinochet ni ravno svetnik.“

„Seveda ni svetnik, saj je med malvinsko vojno Angležem poročal, od kod in kam letijo naša letala, da so se lahko pripravili. Bral sem, da so Čilenci imeli svoj radar en dan v popravilu,

Slovenskem čim prej nastali potrebni pogoji, da bi se kar največ rojakov lahko vrnilo nazaj in potem nadaljevalo svoje življenje tako poklicno, družinsko pa tudi slovensko in versko v stari domovini. Da bi se, če je 50 let zdaj minevalo, ko so se morali naši rojaki seliti, da bi se v naslednjih, recimo 50 letih, čim več njihovih vnukov in pravnukov po isti poti vračalo nazaj v Slovenijo.

Hvala lepa za tvoje besede in tvoje dobre želje. Lepo pozdravljamo rojake tudi tam.

Hvala.

pa so argentinska letala tisti dan lahko razbila tri angleške ladje. Misli si, kako bi razmazali Angleže brez Pinochetove vohunske službe.”

„No ja, vohun ni bil. Izbral je zaveznika, za katerega je mislil, da mu bo koristil. Upal je, da bodo v kaki mednarodni razmejnitveni komisiji, saj vesta, na kontinentalnem ledu, sedeli spet Angleži pa se jim je hotel prikupiti na račun Argentine.”

„No, zdaj pa ima, ko so ga zavezniški pustili na cedilu. Pa če bi ga dali vsaj pred kako mednarodno sodišče,” se je razburjal Peter. Pavel pa se je zagledal nekam daleč in rekel:

„Sodijo človeka, ki je premagal komunizem v Čilu. Levičarji še danes tega ne prenesejo. Ali ni morda to razlog za vse, kar se dogaja?”

„Ne bo prvič, da Angleži izročijo kakega zaveznika, a tega bodo vsaj sodili,” sem pripomnil, pa je Peter nadaljeval.

„Naj ga sodijo. Svinjarija pa je, da uporabljajo za upravičeno ogorčenje nad kršenjem človekovih pravic različno mero. Če bi sodili enako Castra kot Pinocheta, bi rekel, da je svet res malo napredoval. Pa ni. Me jezi, da se zdaj Španci delajo hinavce, kot da ne bi skoraj pol stoletja prenašali Franca, pa še veseli so bili, ker jih je rešil sovjetske polomije.”

„Franco in Pinochet sta bila res diktatorja, a sta vsak svojo državo pripeljala v demokracijo z zdravim gospodarstvom, ne kot komunisti, ki so demokracijo sprejeli na razvalinah svoje

utopije,” je pripomnil Pavel, pa sva vedela, da bo še nadaljeval, ker je globoko segel po sapo. „Bradati Fidel, ki je po komunistični navadi pobil, kar je dišalo po opoziciji, ostale pa pognal čez morje, je diktator na obubožani Kubi menda že 40 let, pa španskih branilcev človekovih pravic to nič ne moti. Zdaj, ko je star in bolan, se bo pobotal še s Cerkvijo. Božič, ki so ga v revolucionarnih letih odpravili, kot pravi zdaj, 'po pomoti', bo spet praznik in ZDA, ki jih je naenkrat sram, da so pomagale Pinochetu, bodo na vse lepo pozabile. Sveta ne briga sto milijonov ljudi, ki so jih pomorili v osemdesetih letih na štirih kontinentih komunisti. Zdi se, da imajo človekove pravice le levičarji.”

„Kaj boš, saj zdaj se ne ve več, kaj je desna in kaj leva. Svet je zmešan,” je pribil Peter, ki je bil v mislih že drugje. „Sta brala v „Družini” tisto o argentinski zgodovini?” je vprašal.

Oba sva pritrdila, da „Družino” prebereva od a do ž, pa da o argentinski zgodovini nisva opazila ničesar.

„Kaj nista brala poročila o naših obiskovalcih iz Slovenije? Na srednji strani je bilo, pa še v barvah,” se je čudil Peter.

„A, na tisto misliš,” sva se nasmehnila. „Seveda sva brala, lepo so napisali, netočnosti pa je res nekaj,” sva bila s Pavlom istega mnenja.

„Ali sta videla tisto o generalu San Martinu pod ombujem? Čakajta, tukaj imam, sem izrezal, da preberem v družbi kot hec.” Peter je privlekel iz listnice listek in prebral stavek, ki ga je imel podčrtanega: *General je navadno počival pod drevesom ombu. V njegov spomin rastejo po vsej deželi.* Kaj takega še v osnovni šoli ne učijo. Na severu in zahodu, kjer je hodil in se bojeval general San Martin, ombujev ni. V pampi so edino avtohtono drevo, ki raste samo od sebe.”

„Pa še drevo ni,” mu je segel v besedo Pavel. „Še grm ne, čeprav ima mogočno deblo in orjaško krošnjo. Ombú spada v družino trav.”

„No, ti pa spet nekaj pretiravaš,” sem protestiral, ker dobro poznam ogromni ombú na Slovenski pristavi.

„Skušaj razrezati ombú na deske ali razcepiti za drva, pa boš videl, da nima lesa. Je močan, dokler stoji, a pri vsči mogočnosti videza, pod lubjem ne najdeš lesa. V tisti vaš ombú na Pristavi lahko s prstom porineš navaden zobotbec. Poskusi.”

„No, če jaz tega ne vem, ni hudega, a vodič, ki prevažna naše ljudi po Argentini, bi pa te stvari že moral poznati.

Na vetrovni postojanki

VINKO BELIČIČ

Pekoče dopoldansko sonce avgusta je končno ostalo za njim, ko je stopil v vežo kvesture in pokazal vabilo. Ni čakal dvigala. Po položnih stopnicah in po dolgem svetlem hodniku tretjega nadstropja je prispel do sobe 94 in obstal. Bil je poten, moral se je oddahniti, se umiriti in zbrati. Potem je potrkal in vstopil.

Izza mize, na kateri je bil v odprti mapi sveženj papirjev, se je ozrl vanj črnolas gospod nizke rasti, vstal, pogledal vabilo in mu s pomigom glave pokazal stol. Vnovič je sedel. Dobro pripravljen na razgovor je začel zelo stvarno.

„Vi ste Albin Žunič. Kako ste prišli v Italijo?”

„Z begunskim valom v prvi polovici maja 1945.”

„S kakšnimi dokumenti ste prišli v Trst?”

„Z begunsko izkaznico DP (Displaced Person) iz taborišča v Monigu, in sicer kak dan pred 15. avgustom 1945. Ameriške vojne ladje v tržaškem pristanišču so gromovito slavile zmago nad Japonsko.”

„Torej ste prišli ilegalno, se vam ne zdi?”

„No - v Trstu je bila druga oblast: anglo-ameriška. Nova državna meja Italije na vzhodu je bila še vprašanje. Na to ozemlje dostop od zahodne strani takrat ni bil nemogoč.”

„In vaša žena?”

„Ona je prišla z vzhoda v novembru 1947 tudi brez potnega lista. Naskrivaj. A tukaj dejansko in menda tudi pravno ni bila Italija. Predvideno je

bilo Svobodno tržaško ozemlje. Zavezniki so tudi ženo sprejeli kot begunko.”

„Ah, ti zavezniki - sami začasniki! Sprejeli so jo pač zato, ker ste namerali vsa družina emigrirati. Mar ne?”

„Da, pa je tako aneslo, da nismo emigrirali, to je, nismo odšli od tu naprej. Pa tudi nazaj se nismo vrnili. Tukaj sem za svoje sposobnosti našel kruh v svobodi... kdo bi ga puščal?”

„To je torej tisto: s kakšno pravico ste ostali tukaj, na nesvojih tleh?”

„Ne s pravico, z upanjem smo ostali, da se tukaj ustalimo, in seveda tudi s tveganjem.”

„Izbrali ste pač najudobnejšo pot.”

„Imela sva štiri majhne otroke. Kaj nama je kazalo drugega?”

„Ste si pridobili kake posebne zasluge za Italijo?”

„Prevajal sem drame, pesmi - pa v predavanjih širil poznanje njene literatura, kulture.”

„Niste delali tega za honorar?”

„Ne zmeraj za honorar, tudi za njen ugled.”

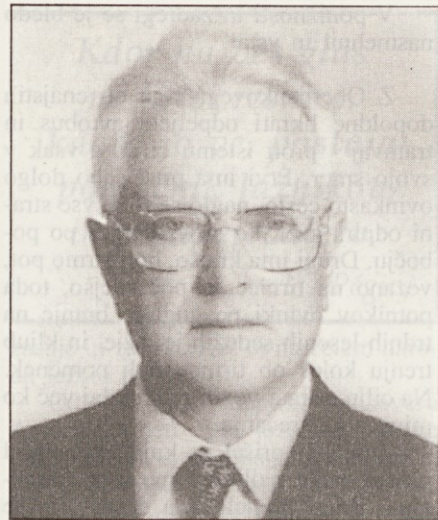
„V novi prošnji ste napisali, da vam gre predvsem za normalen potni list - da bi šli lahko kdaj čez mejo, če bi ravno želeli. Kot se vidi, je vaše življenjsko vodilo oportunitizem.”

„Meni se zvestoba spoznanim in sprejetim vrednotam, združena z mnogimi žrtvami, ne zdi oportunitizem.”

„Zvestoba katerim vrednotam?”

„Veri in besedi svojega rodu.”

„To oboje je vaša prva domovina. Zakaj niste ostali tam? Zakaj ste jo zapustili, kot pravite, z begunskim valom?”

„Iz protesta proti tistemu, kar je prihajalo tja. Saj ni nihče pribit na rodna tla. Hotel sem svobodno živeti po svoji veri.”

„Pa ste našli to svobodo v naši državi?”

„Našel sem jo, in uživam jo že več kot štiri desetletja.”

„Kaj ste zanjo dali Italiji v zameno?”

Moral bi bil odgovoriti: Vzgajal sem njene mlade državljanke v resnici, poštenju in zvestobi samim sebi. A odgovor ne bi bil povšeči. Katera država na svetu bi priznala, da potrebuje takele tujce, ki bi jo učili? Zato je samo globoko zajel sapo in vzdihnil.

Ne zamerite, bi bil moral reči, utrujen sem že od tega večnega dialoga... od te slepe ulice. Ali ni že vsem vse znano? Naredite, prosim, kakor da moje četrte prošnje sploh ni bilo! In da tudi teh treh let in pol, ki so potekla od nje, ni bilo. Ne bo me konec, gledal bom kam drugam - -

In generala San Martina je zamenjal s svetim Martinom iz Toursa, ki je zavetnik mesta Buenos Aires, pa še tango s folklornimi plesi,” se je jezil Peter.

Jaz sem miril, da ni posebna nesreča, če se je kdo zmotil in v pojasnilu pod sliko zamenjal dva argentinska plesa in da v marsikateri osnovni šoli učijo pri zgodovini otroke zgodbe, ki niso zgodovina, ter da se to dogaja celo v naši napredni Sloveniji. Pravljičca o San Martinu in ombuju je vsekakor bolj nedolžna od one o herojih in izdajalcih v pravljici NOB.

„Mene pa v romarskem poročilu moti nekaj, kar je poročevalka spregledala,” je povzel Pavel. „O tem, kar

smo doživeli s to romarsko skupino v lujanski baziliki, bi lahko povedala kak stavek.” Ker me ni bilo ob tisti priložnosti v Lujanu, sem bil radoveden, kaj ima Pavel v mislih. Takole je pojasnil:

„Že sama lujanska bazilika bi zaslužila omembo. Naši romarji so imeli v njej slovensko mašo pri glavnem oltarju, kar je bil izraz posebne pozornosti tamkajšnjih lazaristov. Lepo smo prepevali in ob koncu maše je bila cerkev polna tudi argentinskih vernikov. Škof Uran, ki ima izreden posluš za to, kar je primerno, je te vernike lepo nagovoril v italijanščini, ker, kot je rekel, ne zna dovolj špansko. Povedal je morda tri ali štiri stavke in ko je nehal govo-

riti, mu je vsa „bazilika” gromko zaploskala. S svojim nastopom je slovenski škof pritegnil in navdušil vernike, ki so do takrat ugibali, kdo smo in kakšen jezik govorimo. Name je ta dogodek naredil vtis. Čudno, da se poročevalki ni zdel vreden omembe. Če tega ni opazila, lahko sklepam, da še marsičesa drugega zanimivega ni videla.”

„Pavel, ti gledaš svet po svoje, drugi pa po svoje,” mu je vzel besedo Peter in plačal mimogrede kavice in vse, kar je še spadalo zraven. Pogledal je na uro in pomenljivo pogledal.

Pohiteli smo, da nas doma žene ne bi kregale.

Pa še drugič kaj

V ponižnosti in zadregi se je bledo nasmehnil in vstal.

Z Oberdankovega trga ob enajstih dopoldne hkrati odpeljeta avtobus in tramvaj - proti istemu cilju, a vsak v svojo smer. Prvi ima pred sabo dolgo ovinkasto cesto, naglo se ti na vse strani odpira svet, ko se vzdiguješ po po-bočju. Drugi ima krajšo, bolj strmo pot, vezano na tirnice in počasnejšo, toda potnikov ovinki ne gugajo; branje na trdnih lesenih sedežih je lažje, in kljub trenju koles ob tirnice tudi pomenek. Na cilju čakata vozili redkokdaj več ko minuto na srečanje.

Žunič je prišel iz knjižnice, našel prosto svoje najljubše mesto v tramvaju - drugi predelek na desni - in se brez misli zagledal v vrvenje vozil po široki osrednji ulici. Potem je zamižal, da bi si odpočil oči. Odmerjeni čas v knjižnici ga vselej priganja, da bere hitro in da prebere čimveč. Za ljudi, ki polnijo tramvaj, se ne meni. Zlepa ga kdo ne pritegne ne s pojavo ne z govorjenjem.

Danes se je odločil, da ne seže po berilu, ki ga ima v aktovki. Naj se mu oči oddahnejo na jesenskih barvah, ki spremljajo progo od prvega vzpona dalje - ko se tramvaj iztrga špalirju zadnjih visokih hiš in ga ob spretavanju golobov zalije svetloba. Udobno in varno naslonjen gleda v strmino pred sabo, kamor leze tramvaj. Kar naprej misli na kratki in zgoščeni članek, ki ga je malo prej prebral v reviji. Letos se svet spominja sedemdesetletnice, kar se je končala prva svetovna vojna, in nekdo iz teh krajev je čutil potrebo in dolžnost, da one čase kolikor moč nakratko, poljudno in nepristransko osvetli.

Nekoč, nekako pred sto leti, je politični zemljevid Evrope nudil precej drugačno podobo nego danes.

Šest držav je v nji prevladovalo; če pogledamo v zgodovinski atlas, rdečkasta kraljevina Anglija, vijoličasta republika Francija, rjavkasto cesarstvo Nemčija, zeleno carstvo Rusije, rumena cesarsko-kraljeva Avstro-Ogrska in svetlozelena kraljevina Italija.

Pravega zaupanja med njimi pa ni bilo.

Zato so se zbližale in povezale tiste, ki si niso mogle biti

nevarne, lahko pa so si bile koristne: Anglija, Francija in Rusija so za svojo varnost ustvarile antanto, Nemčija, Avstro-Ogrska in Italija pa trozvezo.

Tako je v Evropi zavladalo ravnotežje moči.

Poleti 1914 je Avstro-Ogrska začela vojno proti Srbiji, posredno ali neposredno krivi za umor njenega prestolonaslednika in njegove žene v Sarajevu. Nemčija je stopila ob stran svoji zaveznici, Rusija slovanski in pravoslavni Srbiji, Anglija in Francija pa sta sprejeli izziv mogočne Nemčije, svoje velike tekmice v Afriki.

Evropa je zagorela na treh bojiščih: na jugu, vzhodu in zahodu.

Italija je naprej razglasila nevtralnost. „Nisem dolžna pomagati Avstro-Ogrski, ker je vojna proti Srbiji napačna, trozveza pa temelji na obrambnem značaju.”

Ko so druge države že obilno krvavele, je Italija - v želji, da odreši sonarodnjake izven svojih meja - izsiljevala Avstro-Ogrsko in terjala nagrado za

nevtralnost.

Ta je svoji papirnati zaveznici - a iz prejšnjih vojn sovražnici - bila pripravljena pretežno odstopiti deželo Tridentinsko, ki je bila po narodnosti pretežno italijanska. Italiji je bilo to premalo - in obrnila se je tja, kjer je upala več dobiti.

Tako je bil v drugem letu vojne podpisan „londonski pakt”, ki je Italiji za nagrado, če stopi v vojno na strani antante, obljubil ne le Tridentinsko, marveč tudi Južno Tirolsko, Julijsko krajino s Trstom, Istro, Kvarner, znaten del Dalmacije in še celo kos Albanije. Torej je antanta svoji novi zaveznici obljubila nekaj nesvojega. Kdor kupčuje s tujim blagom, ga nikjer nič ne boli.

Italija pa je to isto posest zavestno kupila: ne z denarjem, temveč s krvjo svojih vojakov, ki bo prelita in ki ji tedaj še nihče ni slutil količine. Vedela je, da mora zmagati za vsako ceno, neglede na žrtve, če hoče dobiti vse obljubljene dežele. V najlepši pomladi 1915 je napadla svojo dovcerajšnjo zaveznico Avstro-Ogrsko in odpru se je četrto bojišče: v osrčju Evrope. Zagorel je izbočen lok fronte od silnih gorskih vršacev Adamella in Dolomitov pa do nižin ob Jadranskem morju. Nič manj kot dvanajst je bilo soških ofenziv v treh letih in pol, ko je Avstro-Ogrska z zobmi držala vsako ped svoje zemlje.

Omogočila in odločila pa je zmago antante Amerika, neizčrpna v svoji gospodarski moči in človeških množicah. K tej zmagi je pripomogla tudi Avstro-Ogrska sama, ki je zgubila vojno na notranji fronti. Kot konglomerat nacionalno prebujenih ljudstev, neurejen v pravem času, se je namreč razkrojila. Od nje je ostala samo republika Avstrija nemškega jezika, medtem ko so si drugi ustvarili svoje lastne države: Madžari, Čehi/Slovaki, Poljaki in Slovenci/Hrvatiji/Srbi.

Italija je bila torej med zmagovalkami. Na mirovnih pogajanjih je položila na mizo strahotno težo svojih 100.000 mrtvih vojakov in terjala izpolnitev „londonskega pakta”. Dobila je skoraj vse, kar ji je bilo obljubljeno; le polovici Kvarnera, Dalmaciji (z izjemo Zadra) in pa albanskemu ozce-

25. julija 1998 sta se poročila v cerkvi Sv. družine v Mendози NATALIA MANIERO in JOSE FEDERICO BAJDA. Čestitamo!

mlju se je morala odreči. Od Avstrije je odrgala najbolj nemški del: Južno Tirolsko. Tisti čas (1918) je namreč med Salurnom na jugu in razvodnim Brennerjem na severu živelo 7.000 Italijanov, 20.000 Ladinov in 215.000 Nemcev. Vae victis!

Nekaj desetletij kasneje, 1945, je Italija kot poraženka v drugi svetovni vojni ohranila samo Južno Tirolsko, Tridentinsko in del Julijske krajine. Vrh vsega je morala poskrbeti za kruh in streho več ko četrt milijona prebeglim iz zgubljenih vzhodnih pokrajin. Da, gorje premaganim!

Ali znanje, se pravi poznanje resnice, človeka osrečuje in umirja? se je vprašal Žunič. Ne eno ne drugo, pač pa ga osvobaja utvar, neutemeljenih upov, lahkovernosti. O vsem poučeni človek vdihava čist zrak, ne začinjen z uspavajočimi dišavami. Tak čist zrak je zbežanim, prestrašenim apostolom nekoč prinesel Premagalec smrti s pozdravom: Mir vam bodi! Čist zrak je zdrave, moč, pogum in samozavest - iz tega pa izvira pripravljenost za delo in boj.

Ob spuščanjem roloju je okno zavoljo gorkote napol odprto in noter prihaja duh po lipovem cvetju.

Ko se je Žunič po hudih sanjah zbudil in se oddahnil, je prislunil tišini popolnočnih ur. Prvi, najpotrebnejši spanec je bil za njim - in zdaj ta popolna tihota. Nič več sopihanja premikajočih se lokomotiv na obmejnih postaji onkraj globeli - in tudi vsi drugi nočni glasovi so ko potonili. Svet zalivava zmagovita reka tišine in počivanja.

Žunič leži na hrbtu, miži in z rokami ob životu uživa varnost postelje. Čez čas pa ga misel zanese v zadnje mesece.

Februarja se je izteklo četrto leto, odkar je vložil četrto prošnjo za državljanstvo. „Pri tem me vodi ena sama želja: da bi vsaj zdaj, ko sem v pokoju, prišel do normalnega potnega lista,” je zapisal v nji. Po onem zaslišanju ne kvesturi še ni zgubil vsega upanja. Nekega dne pa so mu napovedali razgovor na domu. Pričakal jih je ob določeni uri. „Ne, politično se nikjer ne udeležujem,” je odgovoril na marešalovo vprašanje. „Meni je bližje kultura, kdaj pa kdaj napišem kaj z njenega področja. Izdal sem celo nekaj tankih knjig.” Marešalo je takoj popadel: „A! Prevedite mi kak naslov!” Ustregel mu je. Za hip se je marešalo zamislil, nakar je prijazno menil: „Vi bi morali postati naš drugi Pirandello, naš drugi D'An-

nunzio!” „Oh, ali vam nista že onadva dovolj?” je vedro odvrnil. „Privoščite tudi mojemu narodiču kaj!” Ni mu še prešla drzna duhovitost, ko se je ustrašil: Pokopal sem se! Kasneje je prišlo dvojje ali troje sporočil, da se ta in ta zanima za njegov primer in obeta storiti, kar je v njegovi moči. Zadnji se je oglasil sam tajnik notranjega ministertva: „Stvar je na dobri poti.” Potem pa je prišla nova vladna kriza, ki traja zdaj že poldrug mesec in je posebno zapletena. Bo prejšnji notranji minister ostal na svojem mestu? In tudi če bo: kaj so pa nižje oblasti počele vsa ta štiri leta z njegovo prošnjo? Mogoče bi se bilo kakšno kolo hitreje zavrtelo, ko bi bilo namazano...

„Iti kdaj čez mejo k sosedom pogledat, če bi me ravno obšla želja.”

Tudi to je napisal onkrat. Bil je še čilejši. H katerim sosedom? se zdaj vprašuje. K severnim, če že kam... na Dunaju se je srečno udomil prvorojencec.

Vzhodni sosed ne prihaja v poštev, od tam je skozi Gorenjsko v cvetju davno nekoč odšel in nikdar mu ni bilo žal. Od onod mu dan na dan iz časnikov in s televizijskega zaslona govori en sam prikrit strah, en sam gnev od nemoči, skorajda obup nad svetlejšo prihodnostjo. Privrelo je sicer na plan nekaj pogumnih, čistih studentov - z oblubo, da odplaknejo še zadnjo umazanijo iz previdnosti rojenih laži, potvorb in zamolčevanj. A temna, molčeca gora - armada - jih lahko vsak hip

*Kdor na ves glas
ne kriči resnice,
kadar jo ve, postaja
pomočnik lažnikov
in ponarejevalcev.*

Charles Péguy

zasuje in zaduši. Kot bi na celem narodu ležalo prekletstvo.

Odleteti čez Atlantik, na severu Amerike videti čista jezera, divjačine polne gozdove, preprihane zračne griče, kjer je še toliko prostora - in kjer si je omislil nov dom podjetni drugorojencec? Ne. Bila bi prevelika preskušnja za srce: fizična in čustvena. Dovolj so od tam pisma in kakšna razglednica. Ta postelja, to okno na zahod, ta nočni duh cvetja, pa domača miza, pa znana pota in znani obrazi vseh dni - kateri tuji svet bi mu to odtehtal? „Mar ne prihaja, če ga želim, v besedi in sliki ves svet k meni? Ali molitev v domači župni cerkvi manj visoko seže ko molitev v Lurdu, v Fatimi, v Čenstohovi?”

Žunič ne misli na minevanje nočnih minut, na zvonke udarce odhajajočega časa v četrturnih presledkih. Miži v svojem miru in z rokami na prsih poslušata utripanje tišine.

**POZNAM TE OD VEKOMAJ
DEL SEM TE NA VETROVNO
POSTOJANKO**

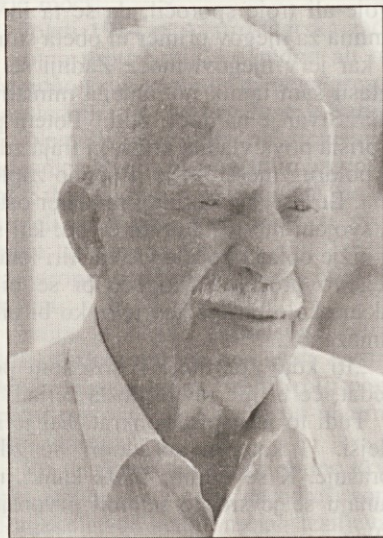
V nedeljo, 29. novembra 1998, je bilo celodnevno srečanje mladine z župnikom Vinkom Kobalom na sanjuški Naši domačiji.

VINKO BELIČIČ

Vinko Beličič, pesnik, pisatelj, publicist, prevajalec, se je rodil 19. avgusta 1913 v Crnomlju. Gimnazijo je obiskoval v Novem mestu in maturiral 1934. Na ljubljanski univerzi je študiral slavistiko in se vključil v stražarsko gibanje. Pred diplomom (1940) se je študijsko izpopolnjeval na Katoliški univerzi v Milanu. V letih 1942-1945 je poučeval na uršulinski in na poljanski dekliški gimnaziji v Ljubljani. Poleti 1945 je iz begunskega taborišča Monigo pri Trevisu prišel v Trst in se tam zaposlil v svoji stroki na višji gimnaziji, kasnejšem liceju France Prešeren. Sestavil je nekaj učbenikov. Živi na Opčinah pri Trstu. Pesniško se je dvignil v katoliški *Mladiki*, v *Domu in svetu* pa se je uveljavil z belokranjsko motiviko, kar je značilno tudi za prvo pesniško zbirko *Češminov grm* (1944). Povojno bivanje na tržaškem Krasu ga je preusmerilo v novo pokrajino, kar kažeta zbirki *Pot iz doline* (1945) in *Gmajna* (1967). Beličičeve povesti in črtice rastejo iz ruralnosti, socialnosti in avtobiografskičnosti. Knjižno sta izšla dva prevoda: Papinijeve *Priče trpljenja Gospodovega* in pa Manzonijsve *Svete himne*; sicer je prevedel še številna dramska besedila za slovenski radio v Trstu; leposlovno, s članki in eseji je sodeloval v zamejskih in zdomskih publikacijah, zlasti v buenosajreškem *Meddobju*. Beličičeve poezija je izšla - po omenjenih treh izvirnih zbirkah - v knjigah *Bližine in daljave (izbor)*, Trst 1973; *Pesem je spomin (zbrane pesmi)*, Trst 1988; *Izbrane pesmi*, Trst 1991. Prozne knjige pa so: *Molitev na gori (povest)*, Ljubljana 1943; *Kačurjev rod (črtice)*, Gorica 1952; *Dokler je dan (črtice)*, Buenos Aires 1957; *Nova pesem (črtice)*, Buenos Aires 1961; *Med mejniki (črtice)*, Gorica 1971; *Nekje je luč (povest)*, Trst 1975; *Leto borove grizlice (povest)*, Celovec 1981; *Človek na pragu (povest)*, Celovec 1985; *Leto odmrznitve (povest)*, Gorica 1992. Publicistiko predstavljata knjigi *Prelistavanje poldavnine*, Gorica 1980, in *Cerkničan treh domovin* (o Mirku Javorniku), Trst 1987. - Beličičeva literatura je bila v Sloveniji do osamosvojitve leta 1991 prepovedana.

Benjamin Tičar 90-letnik

Marsikdo od rednih obiskovalcev nedeljske maše v Slomškovem domu se bo začudil ob tem naslovu, tako dobro nosi svoja leta gospod Tičar. Njegov oče je bil dvakrat poročen. S prvo ženo je imel šest otrok, ko je ta umrla, pa je imel z drugo ženo tudi šest otrok. In prav dvanajsti, najmlajši je bil Benjamin, kateremu pravimo Beno. Rojen je bil 11. decembra 1908 v Litiji. Ljudsko šolo je obiskoval v rojstnem kraju, gimnazijo pa na Poljanah v Ljubljani, kamor se je vozil z vlakom. Po maturi leta 1929 se je zaposlil v Litiji na občini. Kot fant je bil član Fantovskega odseka, nastopal v igrah in sodeloval na prireditvah Prosvetnega doma, najprej v Šmartnem, pozneje pa v Litiji. Vojaški rok je služil devet mesecev v oficirski šoli v Bilečah v Hercegovini, katero je zaključil s činom narednika. Potem je bil klican na orožne vaje v Srbijo, kjer je po treh mesecih dobil čin podporočnika. Ob mobilizaciji jugoslovanske vojske tik pred nemškimi napadom na Jugoslavijo je bil poklican v Dravograd, kjer so mu zaupali odgovornost nad šestimi bunkerji ob Dravi. Po nemškem napadu se je njegova edinica umikala čez Pohorje v Mislinjsko dolino, kjer jo je doletela kapitulacija in ujetništvo. Kot jugoslovanski ujetnik je bil odpeljan v Avstrijo, nato v Nemčijo v Brementhafen, od tam pa v bližino Nürnberga. Vse njegovo ujetništvo je trajalo deset mesecev. Februarja 1942 je bil izpuščen, nakar se je vrnil na ob-

čino v Litijo. Leta 1944 ga je gestapo aretirala, a ga je rešil iz zapora že po enem tednu litijski župan, čeprav Nemec. Leta 1945 so ga gestapovci ponovno zaprli in ga iz Litije odpeljali v Kamnik, od tam pa v Beljak, od koder so ga poslali na delo v Lienz. Tam so popravljali železniške proge in zasipali jame, ki so jih delale bombe ob letalskih napadih. Konec vojne ga je doletel v Lienzu. Ko je zvedel, da so v bližini mesta, v Peggezu begunci iz Slovenije, je iskal med njimi znanca. Ni jih bilo, zvedel pa je, da so begunci tudi v Spittalu. Odpeljal se je tja, našel poznane ljudi, ostal v taborišču in postal begunec med begunci.

V Spittalu je dobil uradniško službo v taboriščni pisarni. V baraki je bil med drugimi skupaj z učiteljem Martinom Mizeritom, Lovrom Janom, Dinkom Bertoncljem in Slavkom Ovnom. V tem taborišču je postal član Katoliške akcije in ostal zvest član vsa desetletja do danes. Odločil se je za izselitev v Argentino, kamor ga je pripeljala 12. februarja 1949 ladja Langfeet. Tu je dobil prvo službo skupaj z Martinom Mizeritom na buenosajreški „kuriji“, na samem nadškofijskem sedežu ob kardinalu Copellu. Argentinski primas Santiago Copello se je namreč obrnil na gospoda Antona Oreharja, če pozna dve primerni osebi za takšno in takšno delo... Od tu hrani Beno spomin na škofa Gregorija Rožmana ob njegovem prvem obisku Argentine. Ko se je gospod Orehar nekega dne pojavil s škofom na kuriji, je imel Beno to čast, da je najavil Rožmanov obisk kardinalu Copellu. Spominja se tudi, da je hotel ob srečanju Rožmanu poljubiti prstan, da pa je ta odmaknil roko in pokazal, da ne želi tega, čeprav je bila ta praksa še splošna. Medtem ko je Tičar ostal tu samo leto in pol, je gospod Mizerit doživel leta 1954 celo peronistični požig kurije in se v tej službi tudi upokojil. Tičar je potem delal približno 20 let kot tkalec v tovarni Moldavia v sanmartinskem okraju. Nato pa je spet postal uradnik, ko ga je poklical v službo v Ramos Mejijo znani slovenski podjetnik Jože Musar za blagajnika, kjer je ostal do svoje upokojitve in še čez. Odgovorno mesto je končno pustil zaradi zdravstvenih razlogov, zaradi oči. Gospod Beno živi v svojem apartmá, ki ga je kupil že pred leti, in je v veliki stavbi v samem centru Ramos Mejije. Od tu ima blizu v ramoško farno cerkev, kamor hodi vsak dan k maši, ob nedeljah pa v Slomškov dom, ki je prav tako blizu njegovega

ZLATOPOROČENCA

Janez Jenko in Angelca roj. Rogelj

17. oktobra sta Janez Jenko in Angelca Rogelj iz buenosaireskega predmestja San Martín slovesno obhajala petdeset let skupnega zakonskega in družinskega življenja. Jubilejna slavnost je bila 24. oktobra in se je začela s sveto mašo v kapeli zavoda presvetega Srca Jezusovega, ki jo je daroval krajevni dušni pastir Franci Šenk. Sledila je slavnostna večerja v sanmartinskem Slovenskem domu v družbi njunih petih hčera, štirih zetov, trinajstih vnukov, sorodnikov in številnih prijateljev.

Življenjska pot obeh jubilentov je podobna drugim slovenskim beguncem, ki so maja 1945 zapustili drage slovenske kraje, živeli po taboriščih v Avstriji in se od tam po treh letih in pol izselili v Argentino.

Angelca se je rodila 5. februarja 1923 na Spodnjem Brniku kot sedma od devetih otrok. Otroška, šolska in dekleška leta je preživela v domači fari Cerklje na Gorenjskem, kjer se je aktivno udejstvovala v cerkvenih in prosvetnih društvih.

Predno so po drugi svetovni vojni Slovenijo zasedli komunistični revolucionarji, se je Rogljeva družina umaknila pred njimi na Koroško. Na poti so doživeli v Trziču partizanski napad, v katerem so vse izgubili, kar so peljali s seboj, in bežali čez Ljube-

stanovanja. Vsak dan naredi nekaj kvader sprehoda, da ne otrdi, zelo veliko poslušá glasbo, ker zaradi oči ne more brati. Zlasti veliko poslušá radijsko postajo Santa María, ki je last sanjuške škofije. Prav te decembrske dni je na tej postaji naletel na slovenske narodne pesmi v oddaji, ki je poleg propagande za agencijo Iliariatur prenašala tudi besede sanjuškega župnika, ki je laskavo predstavljal tamkajšnjo slovensko skupnost kot zaklad svoje fare.

Jubilant se zaveda, da je bil vse življenje deležen posebnega božjega varstva in da zato dolguje Bogu hvaležnost in ljubezen.

Članu naše organizirane slovenske skupnosti, naročniku slovenskih listov in zvestemu obiskovalcu naših prireditev ob visokem jubileju želi naša revija še vrsto zdravih in zadovoljnih let!

tem pa ves čas vršila službo v taboriščni ambulanti. V Lienzu je spoznala Janeza Jenka, s katerim je po dveh letih stopila pred oltar. Ko se je liensko taborišče izselilo v Spittal, je

bila Angelca poslana kot bolničarka s skupino, v kateri je bil tudi kirurg dr. Janez Janež, v Judenburg. Od tam je bila poslana z dr. Janežem v majhno taborišče Lichtenstein, kjer mu je pomagala do njegovega odhoda v Argentino, od koder je nastopil pot prvega misijonskega zdravnika na Kitajskem. Angelco je dr. Meršol potem zaposlil v taboriščni ambulanti v Spittalu.

Trije njeni bratje domobranci so bili iz Vetrinja vrnjeni. Najmlajši je bil umorjen v Šentvidu, dva pa v Kočevskem Rogu. Četrti

brat pa je bil do konca vojne zaprt v Dachau, od koder se je vrnil v domovino, ki je prešla iz ene okupacije pod drugo, komunistično. Tam je brat služil tri leta vojaški rok, potem pa poskusil pobegniti v tujino, kar pa se mu ni posrečilo. Ujeli so ga in za tri leta zaprli. Sedaj živi v Kanadi. Mama ji je umrla tu v Argentini, sestra pa živi v Slovenski vasi.

Njen mož Janez je bil rojen 15.

lj v Vetrinje peš in brez vsega. Oče se je že iz Trziča vrnil domov bolan, kjer je po nekaj letih umrl.

Gospa Angelca se spominja, kako je bila prve dni v Vetrinju lačna in kako je spala „pod milim nebom“. K sreči je kmalu dobila delo v celovski bolnišnici, kjer je bila zaposlena do preselitve v liensko taborišče. Tam je dokončala bolničarski tečaj pod vodstvom dr. Valentina Meršola, po-

Svatje na slovesnosti zlate poroke Janeza in Angelece Jenko v sanmartinskem Slovenskem domu.

maja 1921 v Pungertu pri Škofji Loki, fara Sora, kot četrti otrok od osmih v družini. Osnovno šolo je obiskoval v Sori. Njegova učiteljica je bila Pavla Prešeren iz Vrbe, brez dvoma sorodnica pesnika Franceta Prešerna. Kot fant je dobil mesto vajenca v strojno ključavničarski delavnici v Škofji Loki pri znanem mojstru Janezu Ruparju, s katerim je Janezov oče podpisal učno pogodbo za tri leta in pol. Ves ta čas je Janez obiskoval tudi obvezno obrtno šolo. Leta 1940 je položil pomočniški izpit in šele tedaj začel dobivati prve plače. V tej delavnici je Janez delal tudi potem, ko so Nemci zasedli Gorenjsko. Ker so visoki funkcionarji nemških okupacijskih sil stalno potrebovali, da je nekdo pregledoval in popravljaj njihove avtomobile, so si izbrali za to prav Ruparjevo delavnico, ki je slovela za najboljšo. Ko so na Gorenjskem Nemci klicali naše fante k vojakom in jih odvažali na fronto, je trikrat dobil takšen poziv tudi Janez, a se ni zmedel zanje. Kril se je lahko prav s službo v tej delavnici, ki je poleg popraviljanja avtomobilov imela na skrbi tudi vodovod v Škofji Loki. Kasneje, ko so se pojavili domobranci, med katerimi je bil tudi mojster Rupar, je prav on zaupal Janezu službo šoferja pri poveljniku gorenjskih domobrancev majorju Antonu Mehletu. Z njim je bil Janez potem ves čas, ob umiku pred partizani tudi na poti čez Ljubelj in v Vetrinju skoraj do zadnjega. Še predno je bil major Mehle s svojimi domobranci vrnjen iz Vetrinja, je bil Janez dodeljen drugemu poveljstvu, zato ostal v Vetrinju in se s tem rešil.

Šofersko službo je Janez vršil potem v Vetrinju, v taboriščih v Lienzu in Spittalu. Včasih je vozil angleške komandante ali druge taboriščne funkcionarje po Avstriji, drugič je s kamioni vozil študente v Graz ali begunce, ki so se prostovoljno vračali v Jugoslavijo, na Področico in prevažal vse potrebno za ljudi v taborišču: iz gozdov les za kurjavo, s kmetov pa moko, krompir in sadje. V Lienzu se je takoj javil za taboriščno mehanično delavnico in položil mojstrski izpit za mehanika pred slovensko-angleško izpitno komisijo pod vodstvom salezijanca Matka. Po preselitvi v Spittal je postal tudi on član izpitne komisije iz avtomehanične stroke in pri šoferskih izpitih. V tem taborišču je bil tudi aretiran in zaprt kot „vojni zločinec“ v Wolfsbergu. Ko je dokazal, da on ni tisti, katerega iščejo, so

ZLATOPOROČENCA

Drago Čater in Marija roj. Strle

Z zahvalno sveto mašo v cerkvi Marije Pomagaj sta v petek, 27. novembra, praznovala 50-letnico zakonskega življenja Drago Čater in Marija roj. Strle iz Villa Bosch. Kljub njuni nelahki mladosti, bridkostim med vojno in revolucijo, negotovosti begunskega življenja in začetrnim težavam v novi deželi imata zavest, da je bilo njuno življenje, ko sta se povezala v zakon in ustanovila družino, polno medsebojnega razumevanja, pomoči in tolažbe in tihe vsakdanje sreče. Drago je bil rojen 30. decembra 1921 pri Svetem Juriju ob Taboru v Savinjski dolini. Rojen je bil v kmečki družini, a se je po preselitvi v Gotovlje blizu Žalca izučil za zidarja. Kot takšnega

je nemški okupator leta 1941 poslal v Graz, kjer je delal do leta 1943. Kot mobiliziranec v nemški vojski je bil v Insbrucku, Salzburgu, v Belluno v Italiji in od 1944 do konca vojne v Franciji. Kot vojni ujetnik zaveznikov je bil v taboriščih v Aversi blizu Neaplja do 10. maja 1945, nato v begunskem taborišču v Santa Cesarea, v Brindisiju in Senigaliji, kjer je spoznal tudi svojo bodočo ženo. V Argentino je prišel decembra 1947, se nastanil v Santos Lugares in dobil zaposlitev v svojem zidarskem poklicu. Marija Strle je bila rojena v vasi Veliko Mlačevo pri Grosupljem 1. februarja 1930 v številni kmečki družini. Od 7 otrok sta 2 umrla še kot

otroka. Med revolucijo so se oče in 2 brata pridružili domobranecem. Maja 1945 se je oče s tremi sinovi in hčerko umaknil pred partizani na Koroško, doma pa je ostala mati z najmlajšim 10-letnim sinom. Oče in 2 sinova so bili zvičajčno vrnjeni iz vetrinja. Očeta so nečloveško umorili v Teharjah in tam je končal tudi eden od fantov, za drugega pa niso nikoli zvedeli, kje je bil umorjen. 14-letna Marija in 16-letni Jože sta bila iz Koroške prepeljana v

ga po štirih mesecih izpustili. V Spittalu sta se oktobra 1948, malo pred odhodom v Argentino, poročila. Cerkevni obred je opravil Janezov bližji rojak iz Škofje Loke gospod Janez Kalan.

V Argentino sta prišla januarja leta 1949 in živela nekaj časa v Munru, decembra 1950. leta pa sta se preselila v Villa Libertad v San Martinu, kjer živita še danes. Janez je takoj ob prihodu v to deželo dobil službo v metalurški delavnici, kmalu pa je začel misliti na lastno podjetje.

Pred 30 leti je ustanovil metalurški podjetje „Sora“, v katerem dela še danes.

Oba jubilaranta sta še vedno živa člana slovenske skupnosti, katero pomagata graditi in ohranjati poleg drugega tudi s svojo navzočnostjo na številnih prireditvah. Vsem drugim čestitkam, ki sta jih jubilaranta že prejela, se pridružuje tudi revija „Duhovno življenje“, katere naročnika in bralca sta: „Še na mnoga, zdrava in zadovoljna leta!“

begunska taborišča v Italijo. Za Monigom je prišla Senigallia. V Argentino sta prišla 29. marca 1948. 11. novembra je duhovni svetnik Karel Škulj blagoslovil zakonsko zvezo med Dragom in Marijo. V srečnem zakonu so se jima rodili 4 otroci: Beti, Silvija, Mari in Karel, sedaj že vsi poročeni. Zlatoporočenca sta praznovala svoj zlati jubilej najprej v cerkvi in nato pri pogrnenih mizah v salonu, obdana od svojih otrok, 17 vnukov in številnih prijateljev. Revija DŽ se pridružuje soro-

dnikom in prijateljem zlatoporočencev s čestitkami za 50 let srečnega zakonskega življenja in z dobrimi željami za njuna nadaljnja leta.

Zlatoporočenca Drago in Marija Čater ob jubileju v družbi hčera in sina.

Vnuki Draga in Marije Čater, zbrani na slovesnosti zlate poroke njihovih deda in babice

IZ NAŠE KRONIKE

Igra „V Indijo Koromandijo“ p. Krizostoma v Bariločah: Šola Jakoba Aljaža je v soboto, 31. oktobra, postavila na oder to igro za otroke in odrasle; poleg solskih otrok so igrali še Matjaž Kambič, Veronika Grohar in Danica Mavrič pod vodstvom Lije Kambič. Marte Jerman in Alenke Arnšek; sceno je izdelal Andrej Filipič, glasbo je imela na skrbi Anica Magister, luči je urejal Nikolaj Jerman, šepetalka pa je bila Anka Drazibner.

Na praznik vseh svetih in na dan vernih duš, 1. in 2. novembra, so bile molitve na pokopališčih in svete maše v vseh naših verskih središčih.

Volitve za predstavnika Slovenskih krščanskih demokratov Slovencev po svetu so bile v Slovenskih hiši in krajevnih domovih Velikega Buenos Airesa ter v Bariločah, Mendozini in Miramaru v nedeljo, 1. novembra; ponovno je bil izvoljen prof. Tine Vivod.

Zveza slovenskih mater in žena je imela 4. novembra občni zbor v Slovenski hiši; dosedanji odbor je bil izvoljen še za novo poslovno dobo; predsednica Pavlina Dobovšek, podpredsednica Mirjanka Voršič, tajnica Mirjam Rant, blagajničarka Tončka Rožanec, kulturna referentka Irena Fajdiga, socialna referentka Marta Jeločnik, gospodinja Pavla Škraba, duhovni vodja dr. Jure Rode.

Zvezni mladinski dan je bil v nedeljo, 9. novembra, v Slomškovem domu: ob 8 začetek tekmovanj, ob 9,45 dviganje zastav, ob 10 mladinska maša, ob 13 kosilo in po popoldanskem športnem tekmovanju ob 19,30 kulturni program in prosta zabava; predsednica mladinskih organizacij je Irena Žužek.

Molièrovo veseloigro Žlahtni meščan je pristavska igralska skupina v režiji Dominika Oblaka ponovila v nedeljo, 15. novembra.

Slovensko-latinoameriška trgovska zbornica je priredila 17. novembra v Slomškovem domu srečanje podjetnikov ob obisku 22-članske delegacije Gospodarske zbornice Slovenije.

Slovenski otroški zbor Zedinjena Slovenija je imel mini-koncert v Slomškovem domu 24. novembra; pod vodstvom pevovodkinje Marte Selan je zapel 10 pesmi: Aleluja (Exultate, jubilate) W. A. Mozarta, Kovače Slavka Mihelčiča, narodno Ptčička v prir. Pavla Rančigaja,

Nadaljevanje na strani 31

+ ODŠLI SO +

Marija Veronika Omahen

28. julija 1998 je umrla v Villa Tesei, Hurlingham, po kratki, a mučni bolezni Marija Veronika Omahen.

Pokojnica se je rodila 9. januarja 1959 v Buenos Airesu kot druga izmed treh hčera v družini Ivana Omahna in Malke Močnik. V otroških letih je obiskovala sobotni tečaj v šoli Franceta Prešerna na Slovenski pristani. Dokončala je tretji letnik trgovske šole. Za tem se je pa posvetila delu v domači keramični delavnici.

Več let je poučevala katekizem v župniji Medalla Milagrosa v Villa Tesei. Bila je zelo navezana na družino, optimistična, skromna in tiha.

Ko je še mlada nepričakovano zvedela za zavratno in težko bolezen, je vdano sprejela božjo voljo. G. France Cukjati ji je podelil zakrament svetega maziljenja. Poslovlili so jo z veliko žalostjo številni sorodniki in znanci. Pogrebne obrede je opravil mons. Jože Škerbec v spremstvu Franceta Cukjatija. Pokopana je na pokopališču Hurlingham Parque.

Pokojnica zapušča starše, sestri in hčerko Marijo del Carmen.

Naj počiva v miru in večna luč naj ji sveti!

Francka Jurjevčič

15. oktobra je mirno v Gospodu zaspala gospa Francka Jurjevčič v San Justu, kjer je imela svoj dom ob hiši svoje sestre Malke por. Sovič. Roje-

na je bila 15. marca 1915 v vasi Laze ob Cerkniškem jezeru, župnija Stari trg pri Ložu. Rojena je bila kot tretji otrok očetu Karlu iz Laz in materi Mariji roj. Turk iz Loškega Potoka. Pred njo sta bila rojena brat Drago in sestra Marija, za njo pa še Tončka, Rudolf in Malka. Družina je imela gostilno in majhno posestvo. Verna in narodno zavedna družina je kmalu prepoznala pravi obraz partizanstva in sinova sta vstopila k vaški straži in se rešila smrti ob začetku vaških stražarjev v Pudobu in Grahovem, bila pa sta kot domobranca vrnjena iz Vetrinja in potem umorjena neznanu kje. Družino so partizani 31. novembra 1943 ponoči, z mnogimi drugimi družinami izgnali na Rakek, kjer so ostali do konca vojne, maja 1945 pa se je mati s tremi hčerami umaknila pred partizani na Koroško. S Koroške so bile prepeljane z drugimi begunci v taborišča v Italiji: Monigo, Servigiano, Senigallia, Barletta. 29. aprila 1949 so prišle v Argentino. Naselili so se v San Justu. Hčerke so se poročile: Francka z Jožetom Senjorjem, Tončka že v Italiji z Jožetom Jurjevčičem in Malka s Stankom Sovičem. Mati je dočakala skoraj sto let; umrla je 12. decembra 1984, 2 meseca pred stotim letom. Francki je umrl mož pred 20 leti. Dokler je mogla, se je redno udeleževala slovenske maše v San Justu. Naj ji bo Gospod dober plačnik za vse težko preizkušano življenje!

Ana Stražiščar
roj. Mikuš

17. oktobra je umrla v San Martinu ga. Ana Stražiščar roj. Mikuš. Bila je najstarejša hčerka v družini osmih otrok. Rojena je bila 9. aprila 1929 v Podpeči pri Preserjah. Leta 1954 je končala gospodinjsko šolo v Begunjah. V Argentino je prišla 8. februarja 1958 in se 11. februarja istega leta poročila z Antonom Stražiščarjem. Vseskozi je živela v San Martinu. Leta 1959 se je rodil sin Pavle, leta 1965 pa hčerka Valentina. Domovino je obiskala leta 1992. 12. oktobra istega leta ji je umrl mož Tone. Pokojna gospa se je redno udeleževala slovenske maše v San Martinu, bila članica Zveze žena mati in sodelovala pri življenju krajevne skupnosti.

Jožefa Mehle roj. Šeme

1. novembra, na dan vseh svetih, je zaspala v Gospodu, kot bi ugasnila sveča, po kratki in trpljenja polni bolezni ga. Jožefa Mehle roj. Šeme. Pokopana je bila na dan vernih duš. Rojena je bila na lepem gričku, kakih 200 metrov od cerkve sv. Lovrenca v Žalni na Dolenjskem kot sedmi otrok globoko verne krščanske družine. Njeni bratje in sestre so bili Marija, Jože, France, Janez, Frančiška in Lojze. Oče ji je umrl, ko je bila še majhen otrok. Mati, trdna kmečka žena, je sama vzdrževala in vzgajala otroke. Materino geslo je bilo „moli in delaj“ in to geslo je po zgledu svoje matere ponavljala tudi ona. Takratnemu župniku Šolarju je bila v veliko pomoč. Bila je tajnica dekliške Mohorjeve družbe in velika častilka Brez-

madežne. Veliko je brala. Imela je talent in veselje za gledališke predstave in igrala je glavne vloge. Kuhati se je učila pri uršulinkah v Ljubljani. 1. februarja 1937 se je poročila z Alojzijem Mehletom in z njim živela v Perovem pri Grosupljem. Tam so se rodili sin, ki je umrl osem dni po rojstvu, nato pa sin Lojze in hčerka Jožica. Med revolucijo je mož stopil k domobrancem. Z možem in 6-letnim sinom je maja 1945 bežala pred partizani čez Ljubelj na Koroško. Od tam so jih prepeljali v begunska taborišča v Italijo: Monigo, Servigiano, Senigallio in Barletto. Tam se je rodila hčerka Cvetka. V Argentino so prišli 30. marca 1948 z ladjo Santa Cruz. Najprej so se naselili v stari hiši, kjer je zdaj Slovenska hiša. Tam se je rodila hčerka Marija. Pred božičem 1949 so se preselili že v lastno hišo v Lomas del Mirador, kjer je bil rojen sin Jože. Leta 1954 je prispela iz Slovenije hčerka Jožica, ki so jo 3-letno maja 45 pustili stari materi. Leta 1973 se je družina preselila v novo hišo v San Justu. V začetku revolucije so partizani vzeli iz hiše v bližnji vasi njenega brata Janeza in ga odpeljali v gozd, kjer si je moral sam izkopati jamo, preden so ga umorili. Malo kasneje so ubili še brata Lojzeta pri belem dnevu, ko je delal na travniku. Tretji brat France je bil tudi domobranec. Ta se je vrnil v Slovenijo k družini iz Argentine. Od vseh bratov živi sedaj le še sestra Frančiška por. Habič z družino. Pokojna ga. Jožefa je bila dobra žena in mati, verna, skrbna in delavna. Vse življenje je skrbela za dom, kuhala in šivala. 1. februarja 1997 je dru-

žina praznovala biserno poroko staršev. Blaga gospa Jožefa je imela v življenju hude preizkušnje, posebno z boleznijo v družini, pa je tudi v težkih trenutkih vdano trpela in se priporočala za pomoč Materi božji in sv. Roku. Ohranili jo bomo v lepem spominu.

**Štefka Hren
roj. Čuk**

Gospa Štefka je bila rojena 15. decembra 1920 v Hotederšici. Ljudsko šolo je obiskovala v domačem kraju, tam preživela tudi svoja dekliška leta, ki jih je bogatila z udejstvovanjem v katoliški mladinski organizaciji. Zato je vedela, kje je njeno mesto, ko se je začela pri nas med tujo okupacijo komunistična revolucija pod krinko Osvobodilne fronte. Maja 1945 je najprej tudi ona odšla na begunsko pot, a se premislila in se vrnila domov, ko jo je neki domobranec nagovarjal, naj se vrne k njegovi ženi, češ da se ji ne more nič zgoditi. A doma je ostala le malo dni. Že prvo nedeljo jo je od maše grede opozorila neka sovaščanka: „Kaj pa ti čakaš, Štefka? Ali ne veš, da si na spisku za pobiti?“ Zato ni imela več obstanka doma in se odločila za pobeg v svobodo, čeprav na tuje. V družbi treh skrivačev je odšla proti Italiji in srečno prišla v Monigo. V tem kraju je dobila zaposlitev pri Italijanih kot šivilja zunaj taborišča. Ko pa se je begunsko taborišče preselilo od tam v Servigliano, se je tudi ona pridružila drugim beguncem in se potem z njimi selila iz taborišča v taborišče. V Serviglianu se je spoznala z Ludvikom Hrenom in sklenila z njim stopiti na skupno življen-

sko pot. Odšla sta v Argentino, kamor je gospa Štefka prispela že marca 1948, njen fant Ludvik pa julija. Istega leta sta sklenila sveti zakon in sicer ju je poročil mons. Anton Orehar pri Santa Julii na veliki šmaren, 15. avgusta. Gospa Štefka je v Argentini dobila prvo zaposlitev pri znanem socialističnem voditelju dr. Nicolásu Repettu kot kuharica, kjer pa je ostala le tri mesece.

Po poroki sta zakonca živela najprej v San Justu, potem na Ezeizi, po enem letu pa si kupila zemljo v Isidro Casanovi in začela zidati hišo. Leta 1952 je gospa Štefka dobila

službo v tovarni Ciudadela, kjer je delala do svoje upokojitve. Potem se je nekaj let v poletnih sezonah spet zaposlovala kot kuharica. Dokler je bila zdrava, se je rada udejstvovala v Našem domu v San Justu, kjer je vodila tudi tečaj za pletenje. Po letu 1990 se ji je začelo zdravje slabšati in ko so domači meseca avgusta letos nameravali pripraviti slovesnost za petdeseto obletnico poroke, je padla in se tako poškodovala, da je morala biti operirana. Obletnico poroke so potem domači načrtavali za njen rojstni dan, 15. decembra, a je, žal, prej umrla. 4. novembra jo je Gospodar

življenja poklical k sebi. S skupino romarjev iz Slovenije pod okriljem „Družine“, ki nas je obiskala v oktobru, je prišla sem tudi Štefka sestra, ki jo je našla sicer bolno, vendarle še živo, da sta se še zadnjikrat videli in govorili.

Ves čas bolezni jo je oskrboval s svetimi zakramenti dušni pastir Anton Bidovec, ob smrti pa imel zanjo pogrebno sveto mašo in jo spremljal tudi na pokopališče Villegas. Za njo žalujejo mož, dve hčeri, dva zeta, osem vnukov in trije pravnuki. Naj počiva v miru!

IZ NAŠE KRONIKE

Nadaljevanje s strani 29

Medved Sl. Mihelčiča, argentinsko San Sereni, angleško Swetly sing the donkey, Fray-lecito campanero Susane Alemany, Jurjevanje (Franc Žgur - Emil Adamič), Klipe Klope Sl. Mihelčiča in Čarovnico Lenčke Kupper, orgelska spremljava: Andrejka Selan Vombergar.

Vinko Kobal, župnik v Godoviču v koprski škofiji, je bil med nami od 6. do 30. novembra. Znan je po svo-

jem pastoralnem delu med mladimi. V Argentino je prišel na povabilo Slovenskega dušnega pastirstva, da vodi duhovne vaje, duhovne obnove in srečanja. Duhovne vaje za žene (od 6. do 8. novembra) in za moške (od 13. do 15. novembra) so bile v Domu duhovnih vaj v San Miguelu; žena se je udeležila 72, mož pa 34. Duhovna obnova za žene je bila v soboto, 22. novembra, v Slovenski hiši s 112 udeleženkami; v nedeljo, 23. novembra, pa se je udeležilo duhovne obnove 54 mož. V soboto, 28. novembra, je bilo srečanje mlajših zakonskih parov v Slomškovem domu (23), v nedeljo

pa na sanjuški Naši domačiji celodnevno srečanje z mladino (83 deklet in fantov). Ob obisku Bariloč je imel en večer tudi srečanje s tamkajšnjimi rojaki; bil je tudi na srečanju z dušnimi pastirji in slovenskimi duhovniki iz Velikega Buenos Airesa, poleg tega je obiskal tudi vrsto družin ter kulturnih in javnih delavcev. Vedno in z vsemi je znal vzpostaviti sproščen stik in pogovor.

O veri in teologiji danes je predaval na kulturnem večeru SKA msgr. dr. Mirko Gogala v Slovenski hiši 28. novembra.

Sklepna prireditev Srednješolskega tečaja ravn.

Srečanje mladine z župnikom Vinkom Kobalom na Naši domačiji 29. novembra 1998.

UVOŽENO IZ SLOVENIJE

- Vse teče, oni se ne menjajo.
- S poti, prihodnost prihaja!
- Samo kazen brez zločina je strašnejša od zločina brez kazni.
- Nekoč: tujega nočemo, svojega ne damo. - Danes: Tuj kapital hočemo, ker svojega nimamo.
- Medtem, ko nas etika uči, kaj vse se ne sme, nas uči življenje, kaj vse se more.
- Poraba je velika, skupina porabnikov pa majhna.
- Če ima laž kratke noge, kako se ji potem posreči venomer iti v korak s časom?
- Človek je največje bogastvo, vendar samo takrat, če je kaj vreden.
- V medicini merijo pritisk z aparati. Država je šla dlje: z aparatom ga zna tudi povečati.
- Žalostno je, če se revolucionarji borijo za to, da ostane vse po starem.
- Če bi ljudstvo vrednotili po predstavnikih, bi lahko rekli, da ni kaj prida.
- Ne pišite spominov! Ljudstvo se dobro spominja vsega!

Marka Bajuka je bila v Slovenski hiši v soboto, 28. novembra: ob 16,30 razdelitev spričeval, ob 17 zahvalna sveta maša, ob 18,30 prireditve v dvorani škofa Rožmana in slovenska etnološka razstava dijakov III. letnika pod vodstvom lic. Mirjam Oblak.

Sklepne šolske prireditve: v soboto, 5. decembra, so

imele sklepne prireditve Jegličeva šola, ABC po slovensko, Rožmanova šola z igro Zvezdica Zaspanka in miklavževanjem, Prešernova šola s spevoigro Sneguljčica in miklavževanjem, Jurčičeva in Slomškova šola s poslovilnimi nastopi in miklavževanjem, Balantičeva v nedeljo, 6., Baragova pa 8. decembra.

malo za šalo...

ZADNJI OPOMIN - Žena pregleduje pošto in pravi možu: „Podjetje piše, da je to njihov zadnji opomin.“ - „Odlično, torej nam bodo poslej dali mir!”

BENCIN - Primož pride na bencinsko črpalko: „Dva litra olja brez holesterola za moj avto!”

PRVOŠOLSKA - Oče vpraša svojega prvošolčka: „No, česa ste se doslej naučili v šoli?” - „Prva dva tedna šteti do deset,” pove sinko ponosno, „od jutri naprej pa se bomo učili, kako se dela z računalnikom.”

NAGLUŠEN - Trije župniki so umrli. Pri nebeških vratih jim sveti Peter pojasni: „K nam lahko pride samo, kdor je iskren. Naj dvigne roko tisti med vami, ki je kdaj pa kdaj imel kakšno slabo misel.” Dva dvigneta roko. Peter pravi: „Pridita lepo noter, pa tudi tega, ki slabo sliši, vzemita s sabo!”

LEPŠI SPOL - „Teta Marta, ali te lahko nekaj vprašam?” - „Seveda lahko, dragi

otrok.” - „Povej mi teta, ali res pripadaš lepšemu spolu?”

ŠOLANJE - Dva nekdanja sošolca se srečata v večerni družbi v hiši skupnega znanca. Brž začetna obujati spomine na šolska leta. „Čuj,” reče čez čas prvi, „ali veš, kakšna je razlika med brezplačno in zastoj?” - „To je eno in isto!” - „Ne, ne, velika razlika je. Primer: „Moje šolanje je bilo brezplačno, tvoje pa zastoj.”

NALOGA - Neki zelo len učenec pred božičem napiše namesto šolske naloge v zvezek samo to: „Edino Bog ve odgovor! Vesel božič!” Naslednji dan dobi nazaj zvezek s pripisom: „Bog dobi odlično, ti pa cvek. Srečno novo leto!”

PIPA - Tone se zbudi iz narkoze in reče: „Hvala Bogu, operacijo sem srečno prestal.” - „Ne veselite se prezgodaj,” ga opozori sosed. „Ko so operirali mene, so v mojem trebuhu pozabili vato in so me morali še enkrat odpreti.” - V tem trenutku odpre vrata kirurg in vpraša: „Ali je kateri od vas videl kje moja pipo?”

KJE JE kaj

Smo v letu Boga Očeta -	
Marko Kremžar	1
Svetovni, slovenski, krščanski čas -	
Alojz Rebula	3
Božični prazniki v januarju	4
Papež avstrijskim škofom	5
Misli k bogoslužnim berilom na nedelje in praznike v januarju -	
Vinko Kobal.....	6

Papež ima pravico do zadnje besede	8
Beg v Egipt - Selma Lagerlöf....	9
Beseda našim družinam -	
Škof Metod Pirih	11
Ogledalo našega časa	11
Klic Marije iz Fatime -	
Anton Nadrah.....	12
Sreča hudobnih in trpljenj dobrih -	
Lojze Kukovica	14
Ob Slomškovem spomeniku -	
Alojz Rebula.....	16
Temna stran meseca	17

Intervju z dr. Janezom Grilom -	
Jože Škerbec	18
Pogovori ob kavi - Srečko Jug22	
Na vetrovni postojanki -	
Vinko Beličič	23
Vinko Beličič	26
Benjamin Tičar - 90-letnik	26
Zlatoporočenca Janez Jenko in Angelca roj. Rogelj	27
Zlatoporočenca Drago Čater in Marija roj. Strle	28
Odšli so	30
Iz naše kronike	15, 29, 31 32

DUHOVNO ŽIVLJENJE

SLOVENSKA VERSKA REVILJA
Izdaja ga Slovensko dušno pastirstvo.

Urednik: Jože Škerbec - Ramón L. Falcón 4158 - (1407) Buenos Aires, Argentina - Tehnični urednik: Stane Snoj - Registro de la Propiedad Intellectual N° 90.877- Stavljene, oblikovanje in tisk: Talleres Graficos VILKO S.R.L.: EE. UU. 425 - (1101) Buenos Aires, Argentina - Tel.: (54-1) 307-1044 - Fax: 307-1953 - E-mail: vilko@ciudad.com.ar

POVERJENIKI

ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires. ZDA: Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103. USA. KANADA: Rado Krevs, 75 Trowell Ave. Toronto M6M - 1L5 Canada. ITALIJA: TRST: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia. GORICA, Riva Piazzuta 18, 34170 Gorizia, Italia. AVSTRIJA: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

NAROČNINA

Naročnina v Argentini za leto 1999: \$ 55.- in izdatki za pošto; drugod US\$ 55.- Denarna nakazila na bančni (ne osebni) ček na ime: José Škerbec, Ramón L. Falcón 4158 - (1407) Buenos Aires, Argentina.

1. Miramarčani na slavnostnem kosilu za 50-letnico naselitve.
2. Delegacija Gospodarske zbornice Slovenije ob obisku Oblakove tovarne na Km 38.
3. Arh. Božidar Bajuk otvarja 14. novembra razstavo slikarja Ivana Bukovca v Mendozi.
4. Koncert Slovenskega zbora iz Mendoze pod vodstvom Roxane Muñoz ob odprtju Bukovčeve razstave.
5. in 6. Dva momenta iz veseloigre „Skok v zakonski jarem“ v Slomškovem domu (Aleks Cestnik, Veronika Vombergar ter Aleksandra Omahna).
7. Rast XXVII. in slovenski dijaki iz Kanade in Severne Amerike na Teharjah.

1. Popoldanska akademija na 43. slovenskem dnevu in 42. obletnici Našega doma.
2. Mons. José Marcón govori v sanjuški stolnici ob 50-letnici naselitve Slovencev v San Justo in okolico.
3. „Gasilci“ na Slovenskem dnevu in obletnici sanjuškega doma 11. oktobra.
4. Predsednica ND Mici Malavašič Casullo izročča na zahvalni prireditvi 15. nov. Tonetu Oblaku spominsko darilo v zahvalo za 40 let kulturnega dela v San Justu.
5. Tekma v odbojki na Zveznem mladinskem dnevu v Slomškovem domu.
6. Ena od točk na Zveznem mladinskem dnevu.
7. Vsi nastopajoči na omenjenem skupnem mladinskem dnevu 9. novembra v Slomškovem domu.

La Vida Espiritual

Revista mensual religiosa. Editor: Misión Católica Eslovana. Director: José Skerbec
 Ramón L. Falcón 4158 - (1407) Buenos Aires - Argentina - Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 90-877
 Composición, Armado e impresión: Talleres Gráficos VILKO S.R.L. - Estados Unidos 425 - (1101) Buenos Aires - Argentina

Correio Argentino Suc. 7 Bs. As.
 FRANQUEO PAGADO Concesión N° 6395
 TARIFA REDUCIDA Concesión N° 2560